

Kako ostvariti potporu za
intervencije 70.03. Očuvanje
ugroženih izvornih pasmina
domaćih životinja i 70.06.
Plaćanja za dobrobit životinja
iz Strateškog plana zajedničke
poljoprivredne politike
Republike Hrvatske za
razdoblje 2023. - 2027.?

UVOD

U ovoj brošuri za korisnike opisane su intervencije iz IAKS mjera 70.03. Očuvanje ugroženih izvornih pasmina domaćih životinja (dalje u tekstu: 70.03) i 70.06. Plaćanja za dobrobit životinja (dalje u tekstu: 70.06.).

Ulazak u sustav potpore za ove intervencije je dobrovoljan, a potpora se isplaćuje s ciljem nadoknade izgubljenog prihoda ili povećanih troškova koji proizlaze iz propisanih obveza u intervenciji. Detaljni uvjeti ulaska u sustav potpore propisani su Pravilnikom o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja (dalje u tekstu: Pravilnik) koji se objavljuje za svaku godinu.

Očuvanje ugroženih izvornih pasmina jedan je od glavnih temelja za stvaranje novih, poboljšanih značajki postojećih pasmina domaćih životinja, jer ih karakterizira jedinstveno genetsko naslijeđe stvarano stotinama godina. Na malom području RH uzgojen je veliki broj različitih izvornih pasmina domaćih životinja. Razvijale su se kroz stoljeća te je njihov suživot sa ljudima usko povezan i isprepleten. Kako su dugo na ovim prostorima, bolje su prilagođene te lakše mogu preživjeti u težim uvjetima gospodarenja i dati vrijedne proizvode uz niža ulaganja. Pogodne su za korištenje i održavanje pašnjačkih površina, uključivanje u programe ekološke proizvodnje i razvijanje prepoznatljivih tradicionalnih robnih marki. Sastavni su dio ekosustava o kojem ovise brojne druge biljne i životinjske vrste. Većina ovih pasmina ne može opstati izvan svog tradicionalnog uzgojnog područja. Iz tog razloga nam je njihovo očuvanje jedan od glavnih prioriteta, a glavnu ulogu u tome imaju svakako poljoprivrednici, uzgajivači tih pasmina.

S druge strane imamo postupanje s domaćim životinjama u intenzivnom uzgoju. O važnosti osiguranja dobrobiti domaćih životinja na farmama počelo se razmišljati još sedamdesetih godina prošlog stoljeća te je definirano „Brambellovih pet sloboda“ koje trebaju uživati sve životinje. Europska unija kontinuirano unapređuje zakonske propise iz područja dobrobiti životinja. Uz mjere koje se odnose na smještaj životinja, i sve više se naglasak počinje stavljati na one mjere koje se odnose na njihovo ponašanje, fiziološko i zdravstveno stanje.

„Brambellovih pet sloboda“ predstavljaju:

1. *pravo na hranu i vodu - slobodan pristup svježoj vodi i hrani što će omogućiti zdrav razvoj i život*
2. *pravo na udoban smještaj - život u prikladnoj okolini, osigurani zaklon i mjesto za odmor*
3. *pravo na život bez boli, ozljeda i bolesti - prevencija ili rano dijagnosticiranje i liječenje bolesti*
4. *pravo na izražavanje prirodnog ponašanja - život u prikladnom prostoru i uvjetima, kao i društvu životinja iste vrste*
5. *pravo na život bez straha i opasnosti - život u uvjetima koji će spriječiti psihičke patnje i stres*

Telad na ispustu (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva je prepoznalo važnost osiguranja poboljšanja uvjeta držanja i uzgoja u intenzivnim stočarskim sustavima te je u RH u svibnju 2018. godine započela provedba mjere 14 Dobrobit životinja (intervencija 70.06.)

Intervencija 70.06. uključuje primjenu visokih standarda dobrobiti životinja koji su iznad važećih zakonskih propisa ili uobičajene prakse u sljedećim područjima:

- osiguranje vode, hrane i brige o životinjama u skladu sa njihovim prirodnim potrebama
- osiguranje uvjeta držanja na način da imaju dovoljno prostora, odgovarajuću stelju i prirodno osvjjetljenje
- pristup na otvoreno
- prakse koje izbjegavaju sakaćenje i/ili kastraciju životinja, a ako je to zaista neophodno upotrebu anestetika, analgetika te protuupalnih lijekova ili imuno kastraciju.

Zagorski puran (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Kako i gdje podnijeti zahtjev za potporu za ove intervencije?

Potpora se može zatražiti na način da se u propisanom roku podnese Jedinstveni zahtjev u nekoj od područnica Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) te da se ispune svi uvjeti za ostvarenje potpore.

Koji su osnovni uvjeti za ostvarenje potpore?

- upis u Upisnik poljoprivrednika
- upis stoke u JRDŽ i ostale propisane upisnike te propisno označavanje stoke
- potrebna popratna dokumentacija
- omogućavanje provedbe kontrole na terenu
- poštivanje pravila uvjetovanosti na cjelokupnom poljoprivrednom gospodarstvu.

Što je uvjetovanost?

Uvjetovanost kao osnova za primanje potpora iz Strateškog plana, usmjerena je na zadovoljavanje propisanih zahtjeva upravljanja kao obveznih zahtjeva (SMR) i dobrih poljoprivrednih i okolišni uvjeti kao minimalnih uvjeta upravljanja na poljoprivrednom gospodarstvu, odnosno obveznih uvjeta (GAEC) koje svaki poljoprivrednik, pa tako i korisnici IAKS mjera, moraju poštivati na svojem poljoprivrednom gospodarstvu. Propisana pravila uvjetovanosti na taj način povezuju propise iz područja klime i okoliša, uključujući vodu, tlo i bioraznolikost ekosustava, javno zdravlje i zdravlje bilja te dobrobit životinja sa potporama koje je moguće ostvariti unutar Strateškog plana.

Uvjetovanost uključuje slijedeće standarde:

a. propisani zahtjevi upravljanja (eng. Statutory Management Requirements – skraćeno SMR)

- SMR1.:** Standardi 1. za korištenje vode za navodnjavanje
SMR2.: Standardi 2. za nitratre
SMR3.: Standardi 3. za očuvanje divljih ptica
SMR4.: Standardi 4. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore
SMR5.: Standardi 5. za sigurnost hrane
SMR6.: Standardi 6. o primjeni određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista
SMR7.: Standardi 7. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja
SMR8.: Standardi 8. o održivoj uporabi pesticida
SMR9.: Standardi 9. za zaštitu teladi
SMR10.: Standardi 10. za zaštitu svinja
SMR11.: Standardi 11. za zaštitu životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje

b. dobri poljoprivredni i okolišni uvjeti (eng. Good Agricultural and Environmental Conditions – skraćeno GAEC)

- GAEC1** Održavanje trajnih travnjaka na temelju omjera trajnih travnjaka i poljoprivredne površine
GAEC2 Zaštita močvarnih područja i tresetišta
GAEC3 Zabrana paljenja obradivog strništa, osim zbog razloga povezanih sa zdravljem bilja
GAEC4 Uspostava graničnih pojaseva duž vodotoka
GAEC5 Upravljanje obradom tla radi smanjenja rizika od propadanja i erozije tla, uključujući uzimanje u obzir nagib tla
GAEC6 Minimalni zemljišni pokrov kako bi se izbjeglo golo tlo u najosjetljivijim razdobljima
GAEC7 Plodored na obradivom zemljištu, osim usjeva koji rastu pod vodom

GAEC8 Minimalni udio poljoprivrednih površina pod neproizvodnim obilježjima, Očuvanje obilježja krajobrazu, Sprečavanje zarastanja poljoprivrednih površina neželjenom vegetacijom

GAEC9 Zabrana prenamjene ili preoravanja okolišno osjetljivih travnjaka unutar NATURA 2000 područja

Što je to polazna osnova?

Polazna osnova („baseline“) je skup obveza koje mora poštivati svaki korisnik te uključuje:

- poštivanje uvjetovanosti
- gospodarenje gnojivima i pesticidima na održiv način
- uzgoj i držanje životinja u skladu s važećim propisima.

Treba li se na cijelom gospodarstvu pridržavati propisanih zahtjeva/obveza?

Da, obavezno je na cijelom gospodarstvu koje je definirano zasebnim JIBG-om, u uzgoju i držanju pojedine kategorije životinja, pridržavati se propisanih obveza prema odabranom zahtjevu, a sve životinje na tom gospodarstvu moraju biti evidentirane u JRDŽ-u.

Koje je obvezno razdoblje?

Obvezno razdoblje za provođenje intervencije 70.03. je pet godina, a intervencije 70.06. je razdoblje u trajanju od jedne kalendarske godine odnosno od 1. siječnja do 31. prosinca godine za koju se traži potpora.

Turopoljska svinja (Izvor: <https://pixabay.com/>)

Zašto je obvezno vođenje evidencije?

Obrasce evidencije potrebno je redovito popunjavati kako bi bilo jasno da se poštuju propisane obveze. Vođenje evidencije služi i kao podsjetnik korisniku o obvezama koje mora ispuniti da bi ostvario potporu, ali je istovremeno u nekim slučajevima jedini način obavljanja kontrole o ispunjavanju obveza.

Prilikom kontrole na terenu potrebno je pokazati popunjen obrazac evidencije (u papirnatom ili elektronskom obliku).

Vođenje evidencije u Finskoj (Izvor: Agencija za plaćanja)

Ako obrazac ne postoji ili nije popunjen ili je nepotpun, korisnik će biti sankcioniran te će se umanjiti iznos potpore. Obrasci evidencije propisani su Pravilnikom.

Može li se odustati od sudjelovanja u intervencijama 70.03. i 70.06.?

Odustajanje bez obveze za povratom sredstava tijekom razdoblja u kojem je obveza bila na snazi je moguće:

- u slučaju izmjena i dopuna relevantnih obveznih standarda ili
- ako opsezi novih obveza ili zahtjeva nadilaze one navedene u opisu intervencije.

Korisnik može Jedinstveni zahtjev izmijeniti ili odustati od Jedinstvenog zahtjeva u cijelosti ili djelomično i nakon obavljene kontrole na terenu, ali pod uvjetom da pri kontroli nije pronađena nesukladnost ili nije najavljena kontrola na terenu.

Potpisana Izjava o odustajanju od jedinstvenog zahtjeva obavezno se dostavlja podružnici Agencije za plaćanja.

Može li se istovremeno zatražiti potpora za intervenciju 70.03. i 70.06.?

Da, za istu kategoriju životinje moguće je istovremeno zatražiti potporu za intervenciju 70.03. i 70.06.

ŠTO NAPRAVITI AKO DOĐE DO NEKIH PRIRODNIH OKOLNOSTI I VIŠE SILE TE NE MOŽETE ISPUNJAVATI SVOJE OBVEZE?

Što su prirodne okolnosti i koje je dokumente potrebno dostaviti?

Prirodne okolnosti su:

- uginuće životinja zbog zaraznih bolesti, ako je posjednik postupio u skladu sa Zakonom o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13, 148/13, 115/18, 52/21, 83/22, 152/22) i o tome postoji dokumentacija od strane veterinarskog inspektora - *službeni zapisnik*
- uginuće životinja zbog bolesti, do koje nije došlo zbog nedostatne i neprimjerene ishrane, loših uvjeta držanja te uskraćivanja veterinarsko zdravstvene zaštite - *službeni zapisnik*
- uginuće životinja zbog nesreće za koju korisnik ne može biti odgovoran - *službeni zapisnik*

Nastanak prirodnih okolnosti mora se evidentirati u

propisanim registrima na gospodarstvu i prijaviti u JRDŽ te **u pisanom obliku na propisanom obrascu uz prilažanje odgovarajućih dokaza** obavijestiti Agenciju za plaćanja o smanjenju broja životinja uzrokovanih prirodnim okolnostima, u roku **od 10 radnih dana** od dana kada je smanjenje utvrđeno.

Istarsko govedo (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Što je viša sila i iznimne okolnosti?

Viša sila ili iznimne okolnosti predstavljaju vanjske nepovoljne utjecaje koje nije bilo moguće predvidjeti, spriječiti niti ukloniti. Nastanak više sile ili iznimnih okolnosti mora se **u pisanom obliku na propisanom obrascu uz prilažanje odgovarajućih dokaza prijaviti** Agenciji za plaćanja **u roku od 15 dana** od trenutka kada se to može učiniti.

Što viša sila i iznimne okolnosti uključuju i koje je dokumente potrebno dostaviti?

Za dokazivanje pojedinih slučajeva više sile potrebni su slijedeći dokumenti:

- smrti korisnika (nositelja, odgovorne osobe i člana poljoprivrednog gospodarstva) – *smrtni list ili smrtovnica*
- dugoročne profesionalne nesposobnosti korisnika (nositelja, odgovorne osobe i člana poljoprivrednog gospodarstva) - *potvrda liječnika*
- ozbiljne prirodne katastrofe koje utječu na poljoprivredno gospodarstvo - *ovjereni Obrazac za prijavu štete od elementarnih nepogoda*
- nenamjerno uništenje poljoprivrednih objekata na poljoprivrednom gospodarstvu - *zapisnik tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove iz područja veterinarstva i poljoprivrede*
- epizootske ili biljne bolesti koje utječu na dio ili svu stoku ili usjeve korisnika - *potvrda veterinara ili inspekcije*
- šteta na površinama ili izlučenje grla koju su prouzročile divlje životinje - *zapisnik tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove iz područja veterinarstva i šumarstva odnosno lovstva*
- promjene opsega proizvodnje na poljoprivrednom gospodarstvu koja se nije mogla predvidjeti na dan podnošenja Jedinstvenog zahtjeva - *službeni dokument iz kojeg je vidljiva promjena*
- izvlaštenja cijelog ili velikog dijela poljoprivrednog gospodarstva ako se to izvlaštenje nije moglo predvidjeti na dan podnošenja Jedinstvenog zahtjeva - *službeni dokument*
- ostale izvanredne okolnosti koje korisnik može dokazati pravovaljanom dokumentacijom.

O prijavljenim slučajevima više sile ili iznimnih okolnosti odlučuje Povjerenstvo za višu silu i iznimne okolnosti Agencije za plaćanja.

EDUKACIJA

Zašto je edukacija obvezna?

Intervencije IAKS mjera su vrlo zahtjevne u smislu provođenja svih propisanih obveza. Neprovođenjem svih propisanih obveza dolazi do smanjenja ili uskraćivanja potpore korisniku. Kako bi se mogle provesti što kvalitetnije ove intervencije, svi korisnici koji su podnijeli Jedinstveni zahtjev za potporu za intervencije IAKS mjera preuzeli su i obvezu pohađanja edukacije.

Tko mora završiti edukaciju?

- nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ili
- odgovorna osoba ili
- osoba ovlaštena od strane odgovorne osobe u slučaju ostalih organizacijskih oblika poljoprivrednog gospodarstva

Tko sve može obavljati edukacije?

Izobrazbe, individualna savjetovanja i demonstracijske aktivnosti mogu obavljati:

- privatne savjetodavne službe (samostalne ili u okviru druge pravne osobe),
- privatni savjetnici,
- nevladine organizacije,
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede) i
- Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu.

Edukacije su za korisnike besplatne.

Gdje se objavljuje raspored obveznih edukacija?

Raspored održavanja tečajeva objavljuje se javno, na mrežnoj stranici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede www.savjetodavna.hr, pod Savjetovanja i tečajevi. Tečajevi se najavljuju najmanje 14 dana prije održavanja, a održavaju se uživo ili putem webinara. Odabir odgovarajućeg tečaja olakšan je tako da se može odabrati željena županija, mjesec održavanja tečaja i tema tečaja. Tečajevi se održavaju na području cijele Republike Hrvatske.

Kako pravilno odabrati edukaciju?

Kao korisnik IAKS mjera možete se prijaviti na edukaciju „IAKS mjere“, oznaka 78.01. – 3. Prilikom odabira željenog tečaja prikazat će se svi potrebni podaci o tečaju: način izvođenja tečaja (u predavaonici ili online (webinar)), adresa, vrijeme održavanja, broj slobodnih mjesta, predavači kao i popis intervencija za koje se priznaje navedeni tečaj. Korisnici se sami mogu prijaviti na željeni tečaj. Također, na mrežnoj stranici Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede www.savjetodavna.hr možete naći i primjere odabira tečaja.

Koliko traje edukacija?

Korisnici plaćanja za IAKS mjere obvezni su u godini podnošenja zahtjeva završiti izobrazbu ili koristiti individualno savjetovanje ili sudjelovati u demonstracijskoj aktivnosti. Za intervencije 70.03. i 70.06. propisan broj sati potrebne edukacije u godini podnošenja zahtjeva: 70.03. - obveza završiti izobrazbu ili koristiti individualno savjetovanje ili sudjelovati u demonstracijskoj aktivnosti vezano uz provedbu ove intervencije u trajanju od najmanje 6 sati 70.06. - obveza izobrazbe iz područja dobrobiti životinja minimalno 4 sata

Koji je rok za završetak obavezne edukacije?

Rok za završetak edukacije je 31. prosinca u godini podnošenja Jedinstvenog zahtjeva.

Ako želite saznati više!

Osim obaveznih tema, korisnici se mogu besplatno educirati i iz njima zanimljivih područja iz kojih žele nadograditi znanja i vještine. Ostale teme obuhvaćaju edukacije iz sljedećih područja:

- Biljna proizvodnja (ratarstvo, povrćarstvo, voćarstvo, maslinarstvo, vinogradarstvo, ljekovito i aromatično bilje, cvjećarstvo, sjemenarstvo)
- Stočarska proizvodnja (govedarstvo, svinjogojstvo, ovčarstvo i kozarstvo, peradarstvo, pčelarstvo)
- Energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije
- Standardi EU (okoliš, zdravlje, higijena)
- Diversifikacija aktivnosti na poljoprivrednom gospodarstvu
- Seoski turizam
- Inovacije i digitalne tehnologije u poljoprivredi
- Osnivanje i upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom
- Uvjeti zapošljavanja i obveze poslodavaca vezane za zdravlje ljudi i zaštitu na radu
- Marketing i tržište
- Osnove poljoprivrednog računovodstva
- Zakonodavstvo u poljoprivredi
- Udruživanje poljoprivrednika

INTERVENCIJA 70.03. Očuvanje ugroženih izvornih pasmina domaćih životinja (IZP)

Koji su ciljevi i učinci ove operacije?

Očuvanje populacije ugroženih izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, od kojih su neke kritično ugrožene te im prijeti izumiranje, moguće je kroz provedbu uzgojnih programa uz dostizanje postavljenih ciljeva. Nestajanjem ovih pasmina smanjuje se biološka raznolikost u poljoprivredi, odnosno ukupna bioraznolikost ruralnog prostora.

Kako se određuje ugroženost pasmine?

U Nacionalnom programu očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja 2021. – 2025. određene su kategorije ugroženosti prema reproduktivnom kapacitetu vrste u skladu sa FAO smjernicama iz 2013. godine.

Kojih se poljoprivredno okolišnih obveza moram pridržavati?

- Potpora je moguća:
- ako imate minimalni broj UG IZP životinja,

Pasmina	Prihvatljivi minimalni broj UG uzgojno valjanih rasplodnih životinja za svaku pasminu pojedinačno
Goveda	
Buša, Istarsko govedo, Slavonsko srijemski podolac	2
Svinje	
Crna slavonska svinja	1

Turopoljska svinja, Banijska šara svinja	0,5
Ovce	
Paška ovca, Lička pramenka, Dalmarinska pramenka	1
Dubrovačka ruda, Istarska ovca, Čigaja	0,5
Rapska ovca, Creska ovca, Krčka ovca	0,15
Koze	
Hrvatska šarena koza	0,5
Hrvatska bijela koza, Istarska koza	0,15
Perad	
Zagorski puran, Kokoš hrvatica	0,15
Konji	
Hrvatski hladnokrvnjak, Hrvatski posavac, Lipicanac	2
Međimurski konj	1
Magarci	
Istarski magarac, Primorsko-dinarski magarac	2
Sjeverno-jadranski magarac	1

- ako se sudjeluje u provedbi uzgojnog programa kojeg provodi priznato uzgojno udruženje ili uzgojna organizacija
- ako se uzgaja ugrožene izvorne pasmine domaćih životinja upisane u JRDŽ, matične knjige/uzgojne upisnike ili Središnji popis matičnih jata
- ako se životinje drže u skladu sa zoohigijenskim uvjetima držanja i korištenja domaćih životinja, odnosno moraju biti pod nadzorom, imati primjeren smještaj, dostupnost hrane i vode
- ako svi kopitari imaju izdan pravovaljani dokument – putovnicu i biti označeni u skladu s propisom o identifikaciji i registraciji kopitara, kopitari koji su rođeni do 31. prosinca 2009. godine ne podliježu odredbi o označavanju transponderom (mikročipom).

Korisniku se računa pravo na godišnju potporu za IZP životinje prema prihvatljivom broju IZP životinja u JRDŽ-u, u Središnjem popisu matičnih jata i u Središnjem popisu matičnih grla na dan 31. prosinca tekuće godine. Svake godine do 31. siječnja navedena tijela će dostaviti Agenciji za plaćanja potvrdu o sudjelovanju u provedbi uzgojnog programa. Potvrđnicu je potrebno imati na poljoprivrednom gospodarstvu za slučaj kontrole na terenu.

Kokoš hrvatica (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Može li se smanjiti/nadomjestiti broj uvjetnih grla tijekom obveznog razdoblja?

Tijekom obveznog razdoblja potrebno je držati na gospodarstvu obvezni broj uvjetnih grla istih pasmina kako je utvrđeno u Odluci o ulasku u sustav potpore za IZP životinje.

Treba imati na umu da se podatak o broju životinja administrativno kontrolira 31. prosinca svake godine. Ako se utvrdi administrativnom kontrolom ili kontrolom na terenu manji broj od prijavljenog prilikom ulaska u sustav potpore, korisnik podliježe sankcijama.

Međutim, **sankcije se neće primijeniti u slučaju da je broj životinja:**

- umanjen zbog prirodnih okolnosti
- više sile i iznimnih okolnosti ili
- ako se zbog potrebe provođenja uzgojnog programa mora izlučiti pojedina životinja.

Nadomještanje se obavlja u roku od 60 dana od događaja koji je doveo do nadomještanja.

Na što treba obratiti pozornost u slučaju izlučenja?

U slučaju smanjenja broja UG kojem je razlog izlučenje za potrebe provođenja uzgojnog programa, što **mora potvrditi** priznato uzgojno udruženje ili ovlaštena ustanova, životinje se **moraju** nadomjestiti **istom pasminom**.

Važno je naglasiti da je također **potrebno obavijestiti Agenciju za plaćanja** o izlučenju i nadomještanju životinje **u roku od 10 radnih dana** pisanim putem **na propisanom obrascu**. Istovremeno, osim obrasca potrebno je dostaviti i **potvrdu** da je izlučenje u skladu s potrebama uzgojnog programa uz navođenje pasmine i ID životinje, koju izdaje i ovjerava uzgojno udruženje ili ovlaštena ustanova.

Može li se povećati broj ili napraviti prijenos IZP životinje s jednog korisnika na drugog tijekom obveznog razdoblja?

U slučaju povećanja IZP broja (npr. u Odluci se navodi 10 UG, a korisnik želi povećati za još 2 UG), Agencija za plaćanja donosi novu Odluku kojom se utvrđuje obvezno razdoblje za novo prijavljene životinje. **Prijenos IZP životinje s jednog korisnika na drugog koji bi preuzeo i nastavio obveze, čime bi prvi korisnik izbjegao sankcioniranje zbog smanjenja obveznog broja UG nije moguće.**

Kako se računa broj uvjetnih grla (UG)?

Za preračunavanje broja komada životinja ugroženih i zaštićenih pasmina u uvjetna grla koristimo slijedeće koeficijente:

DOMAĆA ŽIVOTINJA	UG
1. Bikovi, krave i ostala goveda starija od 24 mjeseca te kopitari stariji od šest mjeseci	1,0
2. Goveda starosti od 6 do 24 mjeseca	0,6
3. Goveda starosti do 6 mjeseci	0,4
4. Ovce i koze	0,15
5. Rasplodne krmače > 50 kg	0,5
6. Ostale svinje	0,3
7. Kokoši nesilice	0,014
8. Ostala perad	0,03

Množimo li broj životinja sa pripadajućim koeficijentom, možemo izračunati da na primjer 10 ovaca predstavlja 1,5 UG, 7 rasplodnih krmača predstavlja 3,5 UG, 20 kokoši nesilica predstavlja 0,28 UG. Isto tako možemo izračunati koliko je potrebno životinja da bi predstavljale 1 UG, samo što u tom slučaju dijelimo broj 1 sa koeficijentom. U praksi kažemo da približno 7 ovaca ili koza ili 3 svinje ili 71 kokoš nesilica čine 1 UG.

DOMAĆA ŽIVOTINJA	1 UG
1. Bikovi, krave i ostala goveda starija od 24 mjeseca te kopitari stariji od šest mjeseci	1
2. Goveda starosti od 6 do 24 mjeseca	1,7
3. Goveda starosti do 6 mjeseci	2,5
4. Ovce i koze	6,7
5. Rasplodne krmače > 50 kg	2
6. Ostale svinje	3,3
7. Kokoši nesilice	71,4
8. Ostala perad	33,3

Hrvatska šarena koza (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Paška ovca (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Koja je visina potpore?

Goveda Buša – 397,33 EUR/UG; Istarsko govedo – 445,08 EUR/UG; Slavonsko srijemski podolac – 430,14 EUR/UG.	Svinje Crna slavonska svinja – 267,69 EUR/UG; Turopoljska svinja – 289,03 EUR/UG; Banijska šara svinja – 269,34 EUR/UG.
Ovce Istarska ovca – 170,15 EUR/UG; Creska ovca – 233,06 EUR/UG; Krčka ovca – 228,85 EUR/UG; Paška ovca – 219,51 EUR/UG; Dubrovačka ruda – 264,25 EUR/UG; Lička pramenka – 250,43 EUR/UG; Dalmatinska pramenka – 224,71 EUR/UG; Čigaja – 209,16 EUR/UG; Rapska ovca – 258,02 EUR/UG.	Koze Hrvatska šarena koza – 228,66 EUR/UG; Hrvatska bijela koza – 216,62 EUR/UG; Istarska koza – 212,58 EUR/UG.

Konji Hrvatski hladnokrvnjak – 396,32 EUR/UG; Hrvatski posavac – 404,98 EUR/UG; Međimurski konj – 502,04 EUR/UG; Lipicanac – 387,11 EUR/UG.	Magarci Istarski magarac – 304,97 EUR/UG; Primorsko-dinarski magarac – 230,95 EUR/UG; Sjeverno-jadranski magarac – 275,97 EUR/UG.
Perad Zagorski puran – 371,11 EUR/UG; Kokoš hrvatica – 370,76 EUR/UG.	

Slavonsko-srijemski podolac (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

INTERVENCIJA 70.06. Plaćanja za dobrobit životinja

Kako se računa broj uvjetnih grla?

Osnovica za izračun uvjetnih grla (u daljnjem tekstu: UG) je prosjek broja UG u Jedinstvenom registru domaćih

životinja (u daljnjem tekstu: JRDŽ) za godinu podnošenja na temelju stanja svakog prvog dana u mjesecu počevši od siječnja godine u kojoj je zahtjev podnesen.

Koeficijenti za preračun grla/kljuna u UG za intervenciju 70.06.

Domaća životinja	UG
Bikovi, krave, rasplodne junice i ostala goveda starija od 24 mjeseci te kopitari stariji od šest mjeseci	1,0
Goveda starosti od 6 do 24 mjeseci	0,6
Goveda starosti do 6 mjeseci	0,4
Krmače i nazimice	0,5
Odbijena prasad	0,027
Svinje za tov	0,3
Brojleri	0,007
Nesilice	0,014
Purani	0,03
Koze (sva grla neovisno o dobi i spolu)	0,1
Ovce (sva grla neovisno o dobi i spolu)	0,1

Za izračun koliko je životinja potrebno za 1 UG dijeli se broj 1 sa koeficijentom. Na primjer, kod brojlera broj 1 podijelimo sa koeficijentom 0,007 i dobijemo rezultat 142,8 što znači da po prilici 143 brojlera predstavljaju 1 UG.

Množimo li broj grla ili kljunova sa pripadajućim koeficijentom, možemo izračunati da npr. 100 kokoši nesilica predstavlja 1,4 UG, 7 krmača predstavlja 3,5 UG ili 10 goveda starosti do 6 mjeseci predstavlja 4 UG.

Broj grla/kljunova koji predstavljaju jedno UG

DOMAĆA ŽIVOTINJA (1 UG)	BROJ GRILA/ KLJUNOVA
1. Bikovi, krave, rasplodne junice i ostala goveda starija od 24 mjeseci te kopitari stariji od šest mjeseci	1,0
2. Goveda starosti od 6 do 24 mjeseca	1,67
3. Goveda starosti do 6 mjeseci	2,5
4. Krmače i nazimice	2
5. Odbijena prasad	37,04
6. Svinje za tov	3,33
7. Brojleri	142,86
8. Nesilice	71,43
9. Purani	33,33
10. Koze (sva grla neovisno o dobi i spolu)	10
11. Ovce (sva grla neovisno o dobi i spolu)	10

Puran (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Koje je operacije moguće provoditi u sklopu intervencije 70.06?

U sklopu intervencije 70.06. moguće je provoditi sljedeće operacije:

Dobrobit životinja u govedarstvu
Dobrobit životinja u svinjogojstvu
Dobrobit životinja u peradarstvu
Dobrobit životinja u kozarstvu
Dobrobit životinja u ovčarstvu

Tko je organizator tova u slučaju uslužnog tova?

U slučaju uslužnog tova korisnik potpore je organizator tova.

O uzimanju uzoraka za kontrolu plijesni i mikotoksina

Mikotoksini mogu izazivati niz štetnih učinaka na ljude i životinje. Višegodišnja istraživanja u RH pokazuju da mikotoksini učestalo kontaminiraju žitarice te je sustavna kontrola mikotoksina u hrani i hrani za životinje neophodna kako bi se izbjegli negativni učinci na zdravlje, kao i ekonomski gubici u poljoprivredi.

Tko i na koji način uzima uzorke?

Uzorke može uzimati korisnik ili stručno osposobljena osoba. Kod uzimanja uzoraka potrebno je voditi računa da uzorak bude reprezentativan, što se postiže uzimanjem većeg broja manjih uzoraka iz silosa, prikolice, skladišta i slično. Kod uzimanja uzoraka iz mase preporuča se korištenje cilindrične ili konusne sonde ovisno radi li se o voluminoznoj ili koncentriranoj krmu. Na ovaj način uzorak uzimaju stručno osposobljene osobe. Uzimanje uzoraka iz vreća ili drugih pakovanja može se provoditi malom lopaticom.

Koja je minimalna količina uzorka?

Ako se uzima uzorak iz koncentrirane krme, mora težiti minimalno 300 g, a ako se uzima iz voluminozne krme minimalno 500 g.

Kakvi moraju biti spremnici za uzorke?

Uzorke je potrebno pakirati u spremnike koji moraju biti napravljeni od materijala otpornih na vodu (npr. odgovarajući plastični materijal), sa širokim otvorom, zapremine koja odgovara veličini uzorka za koji su namijenjeni. Prihvatljive su i odgovarajuće plastične (PVC) vrećice.

Kako označiti uzorke?

Zapakirani uzorci moraju se označiti (po mogućnosti naljepnicom) sa slijedećim podacima:

- ime i prezime vlasnika, adresa
- identifikacijski broj gospodarstva
- vrsta hrane za životinje
- broj serije
- datum uzorkovanja

Kako dostaviti uzorak?

Uzorak se može poslati poštom ili ga se može osobno dostaviti u ovlaštenu laboratorij. U slučaju kada uzorak uzima stručno osposobljena osoba (korištenjem sonde), ista će dostaviti uzorak u ovlaštenu laboratorij. Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: HAPIH) preko svojih područnih ureda osigurava korisnicima besplatnu dostavu uzoraka do laboratorija.

Gdje se obavlja ispitivanje uzoraka na kontrolu plijesni i mikotoksina?

Uzorci se analiziraju u ovlaštenom laboratoriju na prisutnost mikotoksina najmanje dva puta godišnje. Na temelju utvrđenih količina prisutnih mikotoksina laboratorij daje zaključak o ispravnosti hrane za životinje na temelju najvećih dopuštenih količina propisanih odgovarajućim pravilnikom:

- za aflatoksin B1 na temelju Pravilnika o nepoželjnim tvarima u hrani za životinje („Narodne novine“, broj 80/2010, 111/2010 i 124/2012)
- za zearalenon i deoksinivalenol na temelju Pravilnika o najvećim dopuštenim količinama određenih kontaminanata u hrani („Narodne novine“, broj 146/2012).

Što poduzeti na OPG-u ako su nakon analize rezultati pozitivni?

Ako se u uzorcima krmiva i/ili krmnih smjesa utvrdi prisutnost mikotoksina u količinama iznad dopuštenih, krmivo se ne smije koristiti u hranidbi domaćih životinja.

O koprološkoj pretrazi i zašto je potrebna

Koprološka pretraga je pretraga fecesa (izmeta) na parazite, a koristi se za otkrivanje svih invazijskih bolesti čiji su uzročnici lokalizirani u probavnom sustavu. Koprološku pretragu potrebno je napraviti dva puta godišnje, a uzima se jedan uzorak na 20 životinja, odnosno provodi se spajanje uzoraka do najviše 20 životinja u grupni uzorak.

Prvi uzorak - uzima se u periodu 14 – 21 dan nakon izlaska na pašu

Drugi uzorak - uzima se u periodu 14 – 21 dan prije završetka ispaše ili prije smještaja životinja u zatvorene prostore u zimskom periodu ili nakon završetka perioda napasivanja

Prikupljeni feces mora biti svjež i prikladan za parazitološki pregled.

Krave na ispaši (Izvor: <https://pixabay.com/>)

Tko i na koji način uzima uzorke fecesa za koprološki (parazitološki) pregled?

Uzorke sa tla može uzimati korisnik ili stručno osposobljena osoba ako se uzorak uzima direktno iz rektuma. Uzorke je potrebno pažljivo pakirati (plastična vrećica) i označiti, po mogućnosti naljepnicom, sa slijedećim podacima:

- ime i prezime vlasnika, adresa
- identifikacijski broj gospodarstva
- vrsta životinja
- identifikacijski broj životinje ili grupe životinja (ako se uzima grupni uzorak)
- datum uzorkovanja

Kako uzeti uzorak za koprološku pretragu?

- Svježi feces uzeti s tla u količini od 4-5 žličica
- Uzorak staviti u plastičnu vrećicu (npr. vrećicu za zamrzavanje)
- Vrećicu za uzorke označiti identifikacijskim brojem životinje (s ušne markice) tako da je jasno vidljivo od koje životinje je uzet uzorak

Važno!

Ako se uzima jedan grupni uzorak na 20 životinja potrebno je na vrećici za uzorke navesti identifikacijske brojeve svih životinja od kojih je uzet grupni uzorak. Treba imati na umu da feces može sadržavati opasne patogene pa je potrebno poštivati odgovarajuće higijenske i sigurnosne postupke te propise o zdravlju i sigurnosti.

Gdje se obavlja ispitivanje uzoraka za koprološku pretragu?

Uzorak se može poslati poštom ili ga korisnik može osobno dostaviti u ovlaštenu specijalizirani laboratorij

koji u djelokrugu svog rada provodi koprološke preglede (Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski fakultet ili lokalne veterinarske organizacije).

Nakon ispitivanja uzorka, ovlaštenu laboratorij mora izdati potvrdu korisniku o rezultatu pregleda (dijagnoza).

Što poduzeti u slučaju pozitivnih rezultata analize?

Nakon analize treba postupiti u skladu s nalazom. Liječenje životinja provodi se na temelju pozitivnih rezultata koprološke analize i stručnoga mišljenja veterinara.

Stručno mišljenje veterinara treba biti vidljivo iz dnevnika veterinarskih intervencija. Dokaz o provedenim analizama uzoraka fecesa mora se držati na gospodarstvu.

Tko obavlja pregled i intervenciju na papcima?

Pregled papaka može obaviti i sam korisnik. Kroz evidenciju će se vidjeti datum pregleda, broj životinje, poduzete preventivne mjere ili mjere liječenja ako je bila potrebna intervencija veterinara.

DOBROBIT ŽIVOTINJA U GOVEDARSTVU (DŽG)

Za koje kategorije životinja je moguće ostvariti potporu?

Kod operacije Dobrobit životinja u govedarstvu (DŽG) moguće je ostvariti potporu za slijedeće kategorije životinja:

- Mliječne krave
- Tovna junad
- Rasplodne junice
- Telad

Krave na ispaši (Izvor: <https://pixabay.com/>)

Koji je minimalan broj UG potreban za ostvarivanje potpore kod ove operacije?

Minimalni broj uvjetnih grla za koje se može ostvariti potpora iznosi **4 UG**.

S obzirom na to da jedna mliječna krava/rasplodna junica predstavlja 1 UG, jedno toвно june od 6 do 24 mjeseca 0,6 UG, a jedno tele do 6 mjeseci starosti 0,4 UG, da bi se ostvarila potpora treba imati najmanje 4 krave ili 7 junadi za tov ili 10 teladi.

Koja su područja dobrobiti u govedarstvu?

- Područje dobrobiti – Poboljšana hranidba
- Područje dobrobiti – Poboljšani uvjeti smještaja
- Područje dobrobiti – Pristup na otvoreno

PODRUČJE DOBROBITI - POBOLJŠANA HRANIDBA

Potporu za područje dobrobiti Poboljšana hranidba može se ostvariti ako se ispune obveze iz oba zahtjeva područja dobrobiti te ih se kombinira s najmanje jednim od zahtjeva za područja dobrobiti Poboljšani uvjeti smještaja ili Pristup na otvoreno.

Važno!

Korisnik neće moći ostvariti potporu za zahtjev Plan hranidbe ako ne ispuni zahtjev Kontrola plijesni i mikotoksina (kod kategorije Mliječne krave i Rasplodne junice) i mora ih kombinirati sa minimalno jednim od zahtjeva iz područja dobrobiti Poboljšani uvjeti smještaja ili Pristup na otvoreno (sve kategorije životinja u DŽG).

Zahtjevi područja dobrobiti Poboljšana hranidba su sljedeći:

1. Plan hranidbe

Ispunjavanje hranidbenih potreba uključuje izbalansiranost obroka prema proizvodnim, odnosno uzgojnim potrebama. Pravilno postavljena hranidba domaćih životinja jedan je od osnovnih preduvjeta za osiguranje dobrog zdravlja, rasta i maksimalne proizvodnje domaćih životinja. Neprimjerena hranidba može uzrokovati velike ekonomske gubitke – ako se životinje hrane preko svojih proizvodnih mogućnosti, povećavaju se troškovi hranidbe i izlučivanje neutrošenih hranjivih tvari u okoliš, a u slučaju hranidbe ispod potreba ne iskorištava se u potpunosti proizvodni potencijal i ne ostvaruje se visoka proizvodnja. Uslijed neprimjerene hranidbe, uvijek se javljaju zdravstveni problemi. U hranidbi domaćih životinja mikotoksini mogu predstavljati značajan problem, jer onečišćuju hranu te ovisno o koncentraciji koju životinja unese u organizam, uzrokuju različite nepoželjne učinke i oboljenja. Izrada Plana hranidbe uključuje izradu dnevnih, mjesečnih i godišnjih potreba prema kategorijama ili proizvodnim usmjerenjima. Plan hranidbe korisnik može izraditi i sam, a izrađuje se prema broju grla na farmi i podacima o ostvarenim ili očekivanim proizvodnim rezultatima (količina mlijeka ili prirast). Na izrađeni Plan hranidbe suglasnost daje Savjetodavna služba.

2. Kontrola plijesni i mikotoksina

Da bi se ispunio zahtjev za kontrolu plijesni i mikotoksina, obvezno treba napraviti analizu krmiva na aflatoxin B1 u ovlaštenom laboratoriju i to najmanje dva puta godišnje te postupiti u skladu s nalazom. Nalaz analize obvezno se dostavlja na uvid podružnici Agencije za plaćanja najkasnije do 31. prosinca godine u kojoj je podnesen zahtjev za potporu.

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANI UVJETI SMJEŠTAJA

Potpora za područje dobrobiti Poboljšani uvjeti smještaja može se ostvariti ako se ispuni najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

1. Povećanje podne površine

Tehnološki sustavi u stajama u velikoj mjeri utječu na fizičku i psihičku dobrobit (udobnost) životinja. Kod ozbiljnih nedostataka i grešaka oni mogu prouzročiti pogoršanje životnih uvjeta životinja. Jedan od načina za poboljšanje uvjeta smještaja životinja je povećanje podne površine. Pod podnom površinom ovdje mislimo na neto podnu površinu staje za uzgoj životinja na kojoj se životinje slobodno kreću, a koja ne uključuje zapreke, hranilice, pojilice i drugo. Ova intervencija osigurava povećanje navedene podne površine za najmanje 10 % u odnosu na obavezne propisane vrijednosti europskog i nacionalnog zakonodavstva.

2. Obogaćivanje ležišta

Poboljšanje uvjeta smještaja životinja može se postići i obogaćivanjem ležišta steljom. Primjena stelje u proizvodnim sustavima u govedarstvu uglavnom se odnosi na udobnost pri odmaranju te da se životinje lakše dignu i legnu. Kod ovoga područja dobrobiti potrebno je omogućiti najmanje 3 kg stelje dnevno po mliječnoj kravi, rasplodnoj junici ili tovnom junetu te najmanje 1,5 kg stelje dnevno za telad. Kao stelja može se koristiti slama, lišće, kukuruzovina, piljevina i drugo. Poboljšani uvjeti smještaja mogu se postići i postavljanjem madraca na ležišta (mliječne krave i rasplodne junice) ili gumene podloge na minimalno 25 % poda u staji (tovna junad i telad).

Primjer iz Finske (Izvor: Agencija za plaćanja)

PODRUČJE DOBROBITI – PRISTUP NA OTVORENO

Potpora za područje dobrobiti Pristup na otvoreno može se ostvariti ako se ispuni najmanje jedan od sljedećih zahtjeva:

1. Držanje na ispaši

Nažalost, u RH je česta praksa cjelogodišnje držanje stoke u zatvorenom objektu (štali) bez mogućnosti ili s ograničenom mogućnošću ispusta i boravka životinja na svježem zraku.

Krave na ispaši (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Kretanje životinja na otvorenom doprinosi dobrobiti u skladu s njihovim fiziološkim i etološkim potrebama, plodnosti i zdravljem. Napasivanjem se omogućuje kretanje i boravak na dnevnom svjetlu i čistom zraku. Neizravno se smanjuje opterećenost objekta uzrokovana cjelogodišnjim držanjem goveda u zatvorenom prostoru, smanjuje se udio tekućeg gnoja i potrebe za njegovim skladištenjem.

Da bi se ispunio zahtjev držanja goveda na ispaši, obveza je držati goveda na ispaši najmanje 120 dana u godini uz obveznu koprološku pretragu dva puta godišnje. Životinjama mora biti omogućen svakodnevni odlazak na pašnjak i povratak u objekt ili sezonski način napasivanja uz držanje životinja na otvorenom. Pri tome treba zadovoljiti sve zootehničke uvjete držanja i uvjete dobrobiti životinja koji su propisani pravilima uvjetovanosti.

Važno!

Potporu za Držanje na ispaši moguće je ostvariti samo za kategoriju Mliječne krave i Rasplodne junice.

2. Ispust

Slobodan način držanja omogućuje životinjama kretanje koje je potrebno za normalan razvoj kostiju i mišića (potiče se stvaranje vitamina D i jača imunitet) i opće zdravstveno stanje. U objektima kretanje životinja može biti ograničeno

zbog neadekvatnih podova (skliski, rešetkasti) ili premalog prostora, a na otvorenom u ispustima (koji su vanjska ograđena površina u blizini staje namijenjena kretanju životinja, a kojem životinje imaju slobodan pristup) mogu se nesmetano kretati. Zahtjev držanja životinja na ispustu (kategorija Mliječne krave i Rasplodne junice) može se ispuniti ako su životinje na ispustu najmanje 150 dana godišnje.

Također, zahtjev držanja životinja na ispustu (kategorija Telad) može se ispuniti ako se osigura teladi pristup ispustu iz staje ili smještaj u natkrivenim boksovima s vanjskim prostorom pri čemu je podna površina u skladu s težinom teleta.

POPIS PODRUČJA DOBROBITI, ZAHTJEVA I OBVEZA S IZNOSIMA POTPORE PREMA KATEGORIJI ŽIVOTINJA U GOVEDARSTVU

MLIJEČNE KRAVE

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za mliječne krave s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
MLIJEČNE KRAVE	Poboljšana hranidba – OBA ZAHTJEVA SU OBAVEZNA, moraju se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju mliječne krave
		Kontrola plijesni i toksina	4,93
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 %	57,16
		Obogaćivanje ležišta	128,37
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši	34,06
		Ispust	52,10

RASPLODNE JUNICE - ženska grla namijenjena za rasplod u dobi od 6 mjeseci do teljenja, ne starija od 32 mjeseca i nisu stavljena u tov

Važno!

Za tovnu junad i rasplodne junice nije moguće za ista grla istovremeno podnijeti zahtjev za potporu.

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za rasplodne junice s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
RASPLODNE JUNICE	Poboljšana hranidba – OBA ZAHTJEVA SU OBAVEZNA, moraju se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju rasplodne junice
		Kontrola plijesni i toksina	4,93
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 %	33,48
		Obogaćivanje ležišta	155,96
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši	55,89
		Ispust	64,20

TOVNA JUNAD - su goveda od 6 do 24 mjeseca starosti u sustavu tova

Korisnici ovog tipa operacije dužni su prijaviti ulazak grla u tov u područnim uredima Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu.

Važno!

Za tovnu junad i rasplodne junice nije moguće za ista grla istovremeno podnijeti zahtjev za potporu.

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za rasplodne junice s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
JUNAD	Poboljšana hranidba mora se kombinirati s najmanje jednim zahtjevom za Poboljšane uvjete smještaja	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju junad
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 %	36,21
		Obogaćivanje ležišta	150,61

TELAD

Za kategoriju telad osnovica za izračun broj UG je broj grla koja su za godinu podnošenja zahtjeva ispunila kriterij obaveznog držanja na gospodarstvu od 120 dana, a računa se od dana rođenja teleta ili od dana dolaska na gospodarstvo do navršenih šest mjeseci života.

Najmanja podna površina po teletu za poboljšane uvjete smještaja i pristup ispustu

Živa vaga teleta (kg)	Poboljšani uvjeti smještaja – povećanje podne površine za 10% (najmanja podna površina po životinji u m²)	Pristup ispustu - najmanja podna površina (m²)
manje od 150	1,65	1,5
150 – 220	1,87	1,7
220 i više	1,98	1,8

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za telad s iznosima potpore

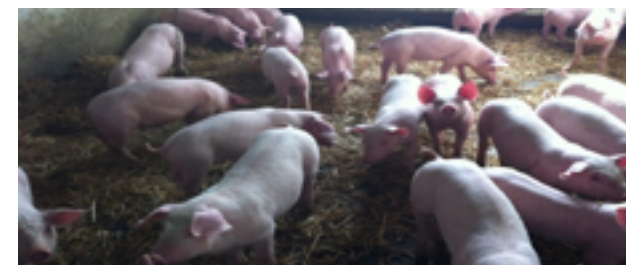
Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
TELAD	Poboljšana hranidba -mora se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju telad
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 %	17,05
		Obogaćivanje ležišta	46,51
	Pristup na otvoreno	Telad mora imati pristup ispustu iz staje ili se mora držati u natkrivenim boksovima s vanjskim prostorom	112,95

DOBROBIT ŽIVOTINJA U SVINJOGOJSTVU (DŽS)

Za koje kategorije životinja je moguće ostvariti potporu?

Kod operacije dobrobit životinja u svinjogojstvu (DŽS) moguće je ostvariti potporu za sljedeće kategorije životinja:

- Odbijena prasad
- Krmače i nazimice
- Svinje za tov

Obogaćivanje ležišta steljom (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Koji je minimalan broj UG potreban za ostvarivanje potpore kod ove operacije?

Minimalni broj uvjetnih grla za koje se može ostvariti potpora iznosi **5 UG**.

S obzirom na to da jedno odbijeno prase predstavlja 0,027 UG, jedna krmača ili nazimica predstavlja 0,5 UG, a jedna svinja za tov 0,3 UG, da bi se ostvarila potpora treba imati najmanje 186 prasadi ili 10 krmača/nazimica ili 17 svinja za tov.

Gdje se dostavljaju podaci o broju svinja?

Podaci se dostavljaju u Jedinstveni registar svinja svakog prvog u mjesecu na obrascu Godišnja dojava brojnog stanja na gospodarstvu ili upisom podataka u aplikaciju za posjednike.

Što mora sadržavati registar svinja na gospodarstvu?

- podatke o prasenjima iz godine u kojoj se podnosi Zahtjev za potporu
- podatke o prasenjima iz godine koja prethodi godini podnošenja Zahtjeva za potporu za ona grla za koja je prijavljen završetak proizvodnog ciklusa na propisanom obrascu iz Priloga 4. Pravilnika.

Kada se prasenje i odgoj ne organiziraju na istoj farmi jednog korisnika, kako se podnosi zahtjev?

Zahtjev se podnosi za sve JIBG-ove na kojima se organizira odgoj prasadi.

Provjerava li HAPIH podatke o broju oprasene prasadi?

Da, HAPIH provjerava podatke o broju oprasene prasadi iz Registra svinja na gospodarstvu farme na kojoj je prasad rođena i podatke o broju grla za koje je prijavljen završetak proizvodnog ciklusa na propisanom obrascu za sve farme korisnika na kojima je ta prasad bila u odgoju.

Koja su područja dobrobiti u svinjogojstvu?

- Područje dobrobiti – Poboljšana hranidba
- Područje dobrobiti – Poboljšana skrb
- Područje dobrobiti – Poboljšani uvjeti smještaja
- Područje dobrobiti – Pristup na otvoreno

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANA HRANIDBA

Potpora za područje dobrobiti Poboljšana hranidba može se ostvariti ako se ispune obveze iz oba zahtjeva područja dobrobiti te ih se kombinira s najmanje jednim od zahtjeva za područja dobrobiti Poboljšana skrb ili Poboljšani uvjeti smještaja ili Pristup na otvoreno.

Zahtjevi područja dobrobiti Poboljšana hranidba su sljedeći:

1. Plan hranidbe

Izrada plana hranidbe iznimno je važan dio u hranidbi svinja, jer se na temelju nutritivnih vrijednosti prvenstveno nastoji podmiriti potrebe svinja za hranjivim tvarima, kako bi ostvarile maksimalnu proizvodnost te istovremeno izbalansiranom hranidbom smanjiti troškove stočne hrane. Dobro izbalansiranom hranidbom može se utjecati na poboljšanje mikroklimе u nastambama za svinje, ali i posredno utjecati na smanjenje onečišćenja podzemnih voda nitratima.

Plan hranidbe korisnik može izraditi i sam, a izrađuje se prema broju životinja na farmi i podacima u kojoj se proizvodnoj fazi životinje nalaze. Podaci o broju životinja na farmi preuzimaju se iz Jedinstvenog registra domaćih životinja. Na izrađeni Plan hranidbe suglasnost daje Savjetodavna služba.

2. Kontrola plijesni i mikotoksina

Da bi se ispunio zahtjev za kontrolu plijesni i mikotoksina, obveza je napraviti analizu krmiva na zearalenon i deoksinivalenol u ovlaštenom laboratoriju i to najmanje dva puta godišnje te postupiti u skladu s nalazom. Nalaz

analize obavezno se dostavlja na uvid podružnici Agencije za plaćanja najkasnije do 31. prosinca godine u kojoj je podnesen zahtjev za potporu.

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANA SKRB

1. Poboljšani uvjeti prasenja

Na većini farmi u RH zatvoreno gnijezdo još uvijek predstavlja dodatnu mjeru u tehnološkom postupku. Većina farmi ima otvoren sustav prasilišta, stoga zatvorena gnijezda predstavljaju odličan tehnološki iskorak u svrhu unapređenja dobrobiti držanja svinja (u ovom slučaju i prasadi i krmača). Obzirom na velike razlike u temperaturnim potrebama krmača i prasadi, ta mjera je nužna i treba ju čim više uvoditi na farme.

Da bi se ispunio zahtjev za poboljšane uvjete prasenja potrebno je u prasilištu osigurati zatvoreno gnijezdo površine najmanje 0,75 m² i visine najmanje 45 cm te obavezno postaviti sustav grijanja s kontrolom temperature.

Primjer iz Finske (Izvor: Agencija za plaćanja)

Novorođena, odnosno sisajuća prasad ima veće zahtjeve za toplinom od krmača, jer im se nakon rođenja temperatura tijela smanji za 1,5°C do 2°C te se vrati na uobičajenu vrijednost za 24 sata, ako su toplinski uvjeti u prasilištu povoljni. Zato je važno u prvim satima života osigurati povoljnu toplinu okoliša te je za njih potrebno dodatno grijati prostor. Prasad toplinu čuva grupiranjem u skupine. Na temperaturu utječe vrsta poda. Temperatura, ovisno o kategoriji svinja uz optimalnu vlažnost zraka od 50 % do 75 %, iznosi za:

- sisajuću prasad 28-34 °C
- dojne krmače 16-18°C

Načini zagrijavanja prostora za prasad su različiti:

- **Viseće električne infralampe** najčešće se koriste kao izvor energije za grijanje prasadi. Prednost im je u tome što se podizanjem lako regulira toplina. Visina lampe iznad poda trebala bi biti oko 50 cm. Zbog uštede energije i rasipa topline preporučuje se izgradnja zatvorenog dijela boksa za prasad. Jačina infralampi s kojima se to postiže obično je od 150 W u zatvorenom dijelu do 250 W bez zatvorenog dijela boksa.
- **Toplom vodom zagrijavaju se podovi** na kojima boravi prasad. Prednost takvog načina jest u tome što se kao izvor energije mogu koristiti različiti materijali, ali početna su ulaganja vrlo velika.
- **Termodaskama na struju** kao sastavnim dijelom poda s ugrađenim termostatom za regulaciju topline također je moguće zagrijavati podove, pri čemu strujni kablovi trebaju biti izolirani i izvedeni tako da je onemogućen pristup životinjama.
- Postoje i drugi načini dogrijavanja - radijatori s toplom vodom ili zrakom, plinske lampe itd.

Temperatura u objektu, u skladu s potrebama, se regulira automatski ili ručno.

Termodaska u prasilištu s natkrivenim gnijezdom (Izvor: Savjetodavna služba)

2. Poboljšana skrb u prasilištu

Cilj zahtjeva Poboljšana skrb u prasilištu je osigurati pojačanu prisutnost farmskog osoblja u prasilištima kako bi se smanjila smrtnost prasadi.

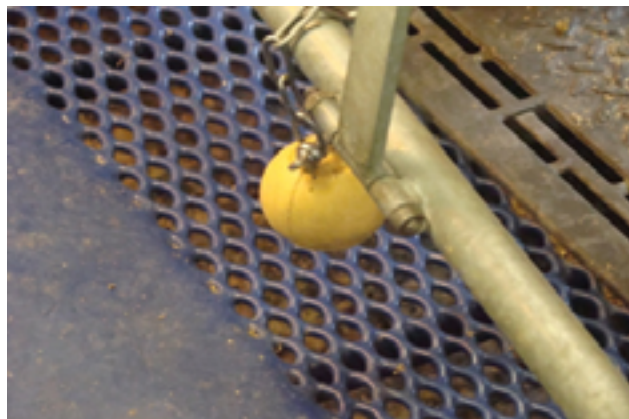
Najčešći uzroci smrtnosti prasadi su uginuće tijekom prasnjenja, hipotermija, gladovanje, bolesti, nagnječenje te kanibalizam. Pojačana prisutnost farmskog osoblja u prasilištu može imati utjecaj na pravovremenost poduzetih interventnih radnji.

Farmsko osoblje može u smislu rane intervencije pomoći krmačama s poteškoćama prilikom prasnjenja, spriječiti nagnječenje prasadi i mogući kanibalizam. Osim navedenog kroz pojačanu prisutnost farmskog osoblja mogu se pravovremeno poduzeti radnje koje sprječavaju i liječe hipogalaktiju, održavaju dobru higijenu, omogućuju pružanje tople okoline za prasad, omogućuju pravovremeno priključenje prekobrojne prasadi zamjenskoj majci te pomažu pri disanju i pristupanju sisanju kolostruma maloj i slaboj prasadi.

3. Zabranjeno rezanje repova

Rezanje repova kod prasadi počelo se primjenjivati kao

mjera za sprečavanje pojave kanibalizma u tovu. Pojavi kanibalizma pogoduju intenzivna proizvodnja, suha prehrana, nedovoljne količine sirovih vlakana u krmnoj smjesi, nedostatak nekih mikroelemenata u hrani, pljesniva hrana i nedostatna ventilacija te nedostatak „igračaka za animaciju svinja“.

„Igračka za animaciju svinja“ Finska (Izvor: Agencija za plaćanja)

Posljedice pojave kanibalizma su infekcije repova, smanjenje prirasta zbog stalnog uznemiravanja, a može i završiti uginućem jedinke koja je izložena griženju od strane drugih životinja. Rezanje repova je zabranjeno, a kako bi se ispunio odabrani zahtjev zabrane rezanja repova potrebno je da najmanje 90 % životinja u objektu ima neoštećene repove.

Kao dodatne mjere uvode se **povećanje podne površine po jedinki**, zatim se uvode različite **stelje** (sijeno, slama, zelena krma) za grickanje i zabavu svinja ako je to tehnološki moguće. Kod rešetkastog poda gdje nije moguća primjena stelje, moguće je **smanjiti razmak između rešetki**, jer i rešetke mogu dovesti do pojačane nervoze, posljedično tomu i kanibalizma.

Učinkovite mjere su:

- uvođenje različitih igračaka za zabavu svinja
- uvođenje visećih predmeta na lancima
- regulacija svjetla u objektima kako bi se proizvodni uvjeti čim više približili normalnim prirodnim uvjetima
- izlučivanje agresivnih životinja iz uzgoja

4. Smanjenje toplinskog stresa u ljetnim mjesecima

Previsoke temperature u nastambama/objektima u kojima se svinje nalaze mogu biti uzrokovane različitim čimbenicima, a najčešće su to nepostojanje ventilacije ili postojanje neprimjerene ventilacije. Kod svih kategorija životinja u svinjogojstvu previsoke temperature izazivaju stres jer se životinje ne mogu dovoljno ohladiti, a na što su krmače i nazimice izuzetno osjetljive. Toplinski stres najčešće rezultira pojačanom agresivnošću životinja, ali i smanjenjem konzumacije hrane te posljedično negativno djeluje na cjelokupni zdravstveni status, osobito na reprodukciju kod krmača i nazimica.

Smanjenje toplinskog stresa u ljetnim mjesecima može se postići:

- pojačanim protokom zraka (ugrađeni ventilacijski sustav s mogućnošću kontrole brzine protoka zraka ili ugrađeni sustav za hlađenje ulaznog zraka u objektu)
- raspršivanjem vode (ugrađeni visokotlačni ili niskotlačni sustav raspršivanja vode)

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANI UVJETI SMJEŠTAJA

1. Povećanje podne površine za 15 %

Propisani uvjeti po pitanju osiguranja podne površine za različite kategorije svinja minimalni su uvjeti kojima se osigurava njihova zaštita.

Zahtjevom povećanja slobodne podne površine za najmanje 15 %, životinjama se pružaju kvalitetniji uvjeti koji pozitivno utječu na njihovu fizičku i psihičku dobrobit (udobnost).

ODBIJENA PRASAD	OSNOVNA VELIČINA PODNE POVRŠINE (BASELINE) (Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (NN br. 119/10); Članak 3. stavak 1. podstavak a. slobodna podna površina na raspolaganju svakom odbijenom prasetu ili svinjama za uzgoj koje se drže u skupinama, osim nazimica nakon pripusta i krmača)	NAJMANJA PODNA POVRŠINA ZA ZADOVOLJAVANJE UVJETA DOBROBITI IZ INTERVENCIJE
	- do najviše 10 kg - 0,15 m² - više od 10 do najviše 20 kg - 0,20 m² - više od 20 do najviše 30 kg - 0,30 m² - više od 20 do najviše 30 kg - 0,30 m² - više od 50 do najviše 85 kg - 0,55 m² - više od 85 do najviše 110 kg - 0,65 m² - više od 110 kg - 1,00 m²	- do najviše 10 kg - 0,17 m² - više od 10 do najviše 20kg - 0,23 m² - više od 20 do najviše 30 kg - 0,35 m²
KRMAČE/NAZIMICE	OSNOVNA VELIČINA PODNE POVRŠINE (BASELINE) (Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (NN br. 119/10) na farmama s 10 i više krmača - Članak 3, stavak 1b: ukupna slobodna podna površina na raspolaganju svakoj nazimici nakon pripusta i svakoj krmači, ako se nazimice i/ili krmače drže u skupinama, mora biti najmanje 1,64 m ² za nazimice i 2,25 m ² za krmače. Kad se te životinje drže u skupinama s manje od šest životinja, slobodna podna površina mora se povećati za 10%. Ako se te životinje drže u skupinama od 40 ili više životinja, slobodna podna površina može se smanjiti za 10%. Članak 3, stavak 2a: za nazimice nakon pripusta i suprasne krmače: dio površine poda iz točke (b) stavka 1. ovoga članka, koji iznosi najmanje 0,95 m ² po nazimici odnosno najmanje 1,3 m ² po krmači, mora biti potpuno pun, od čega je najviše 15% površine poda predviđeno za otvore za drenažu)	NAJMANJA PODNA POVRŠINA ZA ZADOVOLJAVANJE UVJETA DOBROBITI IZ INTERVENCIJE

	Skupna slobodna podna površina najmanje - do 5 životinja - 1,80 m² - od 6 do 39 životinja - 1,64 m² - od 40 ili više životinja -1,50 m²	<u>Nazimice:</u> - manje od 6 životinja - 2,07 m² - od 6 do 39 životinja - 1,89 m² - 40 i više životinja- 1,70 m² <u>Krmače:</u> - manje od 6 životinja - 2,85 m² - od 6 do 39 životinja - 2,59 m² - 40 i više životinja - 2,33 m²
SVINJE ZA TOV	OSNOVNA VELIČINA PODNE POVRŠINE (BASELINE) (Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (NN br. 119/10); Članak 3. stavak 1. podstavak a. slobodna podna površina na raspolaganju svakom odbijenom prasetu ili svinjama za uzgoj koje se drže u skupinama, osim nazimica nakon pripusta i krmača)	NAJMANJA PODNA POVRŠINA ZA ZADOVOLJAVANJE UVJETA DOBROBITI IZ INTERVENCIJE
	- do najviše 10 kg - 0,15 m² - više od 10 do najviše 20 kg - 0,20 m² - više od 20 do najviše 30 kg - 0,30 m² - više od 30 do najviše 50 kg - 0,40 m² - više od 50 do najviše 85 kg - 0,55 m²	- više od 30 do najviše 50 kg - 0,46 m² - više od 50 do najviše 85 kg - 0,63 m² - više od 85 do 110kg - 0,75 m² - više od 110 kg - 1,15 m²

2. Obogaćivanje ležišta

Poboljšanje uvjeta smještaja životinja može se postići i obogaćivanjem ležišta steljom. Primjena stelje u proizvodnim sustavima smatra se izrazito korisnom za dobrobit životinja. Kod ovoga područja dobrobiti potrebno je omogućiti najmanje 0,8 kg stelje dnevno za odbijenu prasad ili 3 kg slame/stelje dnevno za krmače i nazimice te najmanje 1 kg slame/stelje dnevno po životinji za svinje za tov do 60 kg težine ili najmanje 1,5 kg slame/stelje dnevno po životinji za svinje za tov iznad 60 kg težine.

PODRUČJE DOBROBITI – PRISTUP NA OTVORENO

1. Pristup ispustu

Korištenje ispusta nije obavezno i vrlo se rijetko koristi u intenzivnom svinjogojstvu. Međutim, omogućavanjem boravka u ispustu pozitivno utječemo na poboljšanje zdravstvenog statusa životinja, ponajprije na lokomotorni i dišni sustav. Ispust je potrebno organizirati na način: najmanje dva puta tjedno u trajanju najmanje dva sata pri čemu površina ispusta po životinji u trenutku boravka u ispustu mora biti najmanje 1,3 m² po krmači/nazimici te 0,55 m² za svinje u tovu. Površina ispusta mora biti dovoljna za broj životinja koje se u istom trenutku nalaze u ispustu.

Svinje na ispustu (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

POPIS PODRUČJA DOBROBITI, ZAHTJEVA I OBVEZA S IZNOSIMA POTPORE PREMA KATEGORIJI ŽIVOTINJA U SVINJOGOJSTVU

ODBIJENA PRASAD

Za kategoriju Odbijena prasad osnovica za izračun broja UG je stvaran broj grla koja su završila proizvodni ciklus na farmi.

Važno!

Korisnici koji podnose zahtjev za potporu za DŽS kategorije odbijena prasad obvezni su do 15. siječnja 2023. godine dostaviti HAPIH-u na uvid i Registar svinja na gospodarstvu u pisanom obliku ili ispis iz Registra svinja na gospodarstvu, ako se vodi u elektroničkom obliku, radi provjere usklađenosti broja oprasene prasadi i broja grla za koje je prijavljen završetak proizvodnog ciklusa na propisanom obrascu iz Priloga 4. Pravilnika.

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za odbijenu prasad s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
ODBIJENA PRASAD	Poboljšana skrb – Korisnik ostvaruje potporu ako kombinira ovaj zahtjev s područjem dobrobiti Poboljšani uvjeti smještaja	Sprječavanje oštećivanja repova	20,77
		Povećanje podne površine za 15 %	24,12
	Poboljšani uvjeti smještaja – Korisnik ostvaruje potporu ako ispuní oba zahtjeva	Obogaćivanje ležišta	39,07

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

KRMAČE I NAZIMICE

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za krmače i nazimice s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
KRMAČE I NAZIMICE	Poboljšana hranidba – OBA ZAHTJEVA SU OBAVEZNA, moraju se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšanu skrb ili Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju krmače i nazimice
		Kontrola plijesni i mikotoksina	19,74
	Poboljšana skrb	Poboljšani uvjeti prasenja	29,54
		Poboljšana skrb u prasilištu	30,32
		Smanjenje toplinskog stresa u ljetnim mjesecima pojačanim protokom zraka	46,04
		Smanjenje toplinskog stresa u ljetnim mjesecima raspršivanjem vode	22,44
	Poboljšani uvjeti smještaja - Zahtjev Povećanje podne površine za 15% mora se kombinirati s jednim od zahtjeva za smanjenje toplinskog stresa ili zahtjevom za obogaćivanje ležišta	Povećanje podne površine za 15 %	84,18
		Obogaćivanje ležišta	54,00
	Pristup na otvoreno	Pristup ispustu	84,66

SVINJE ZA TOV

Za kategoriju Tovne svinje osnovica za izračun broja UG je stvaran broj grla koja su završila proizvodni ciklus na farmi.

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za svinja za tov s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
SVINJE ZA TOV	Poboljšana skrb – Korisnik ostvaruje potporu ako kombinira ovaj zahtjev s područjem dobrobiti Poboljšani uvjeti smještaja	Sprječavanje oštećivanja repova	6,09
		Povećanje podne površine za 15 %	12,77
	Poboljšani uvjeti smještaja – Korisnik ostvaruje potporu ako ispuni oba zahtjeva	Obogaćivanje ležišta	40,50
		Pristup na otvoreno	23,16

Svinje na ispustu (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

DOBROBIT ŽIVOTINJA U PERADARSTVU (DŽP)

Kod operacije dobrobit životinja u peradarstvu (DŽP) moguće je ostvariti potporu za slijedeće kategorije životinja:

- Brojleri
- Nesilice
- Purani

Nesilice u gnijezdu (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Koji je minimalni broj UG potreban za ostvarivanje potpore kod ove operacije?

Minimalni broj uvjetnih grla za koje se može ostvariti potpora iznosi **5 UG**.

S obzirom na to da jedan brojler predstavlja 0,007 UG, jedna nesilica predstavlja 0,014 UG, a jedan puran 0,03 UG, da bi se ostvarila potpora treba imati najmanje 715 brojlera ili 358 nesilica ili 167 purana.

Podaci o broju peradi dostavljaju se u Registar farmi svakog prvog u mjesecu na obrascu Zahtjev za promjenu podataka u Registru farmi - dodatni podaci.

Koja su područja dobrobiti u peradarstvu?

- Područje dobrobiti – Poboljšana skrb
- Područje dobrobiti – Poboljšani uvjeti smještaja
- Područje dobrobiti – Pristup na otvoreno

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANA SKRB

1. Poboljšana skrb za jednostnevne piliće i jednostnevne puriće

Postavlja se papir namijenjen za perad koji je resorptivan te omogućava stavljanje hrane po podu koja je pilićima i purićima dostupnija, a i omogućeno im je čeprkanje po papiru i prirodno ponašanje.

Obveza je tijekom prvih tjedan dana, za jednostnevne piliće i puriće, na područje za hranidbu postaviti papir za piliće/puriće.

Postavljen papir za jednostnevne piliće (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

2. Zabranjeno skraćivanje kljunova

Kada su životinje smještene u velikim skupinama, čest je

slučaj međusobnog kljucanja, a u krajnjim slučajevima i pojave kanibalizma.

Glavni razlog pojave kanibalizma kod peradi je:

- manjak proteina u hranidbi
- jako vlažni i topli peradarnici
- intenzivna prisutnost prašine
- veliki broj životinja po površini
- manjak prečki
- prostor za hranjenje
- neodgovarajuća ventilacija

Uobičajena je praksa da se peradi skraćuju kljunovi (debikacija), kako ne bi mogli kljucati jedni druge i to najkasnije do dobi od 10 dana.

Bez obzira na skraćivanje kljunova u vrlo ranoj dobi (od prvog do najkasnije desetog dana), postupak uzrokuje bol i fiziološki stres, a kod dijela životinja mogu se pojaviti i složeniji problemi sa smanjenom mogućnošću uzimanja hrane i vode.

Kako bi se očuvali kljunovi i kako bi se spriječila pojava kanibalizma potrebno je:

- izbalansirati hranidbu kod peradi
- povećati površinu po životinji
- povećati dužinu prečki
- povećati broj gnijezda po nesilici
- dodati stelju koja omogućuje kljucanje i čeprkanje
- omogućiti dostatan broj hranilica i pojilica
- poboljšati ventilaciju u peradarniku

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANI UVJETI SMJEŠTAJA

1. Povećanje podne površine za 10 % (NESILICE - OBOGAĆENI KAVEZI)

Kod nesilica držanih u obogaćenim kavezima, povećanje podne površine dovodi do:

- smanjene agresivnosti životinja koja se manifestira kanibalizmom
- smanjenim kljucanjem jaja i perja
- smanjenim međusobnim ozljeđivanjem
- smanjenim napadanjem

U povećanom prostoru nesilice imaju veću mogućnost iskazivanja prirodnog ponašanja koje je u uskoj vezi s dobrobiti životinja.

2. Smanjenje gustoće naseljenosti (BROJLERI, NESILICE – ALTERNATIVNI UZGOJ, PURANI)

Visoka gustoća naseljenosti životinja po jedinici smještajnog prostora jedan je od glavnih problema njihove dobrobiti, a iz njega proizlaze i drugi problemi, primjerice lošija kvaliteta zraka i stelje u peradnjacima.

Osim kontrole zdravstvenog stanja tijekom proizvodnje potrebno je i omogućiti životinjama prirodno ponašanje te smanjenje fiziološkog stresa. Smanjenjem gustoće naseljenosti objekta doći će do smanjenja agresivnih ponašanja u vidu kljucanja perja, kanibalizma te međusobnog ozljeđivanja.

3. Smanjenje broja nesilica po gnijezdu

U velikim jatima, a posebice u periodu vrha nesivosti dolazi

do borbe za mjesto u gnijezdu što dovodi do ozljeđivanja kokoši, oštećenja jaja, a u konačnici i do povećanja broja podnih jaja. Suprotno tome, ako smanjimo broj kokoši po gnijezdu, dajemo kokošima mogućnost traženja njima najpovoljnijeg mjesta za leženje (gnijezda), što svakako spada u aktivnosti u skladu s etološkim potrebama i povećanjem dobrobiti nesilica.

4. Dodatne prečke

Jedno od osnovnih prirodnih ponašanja kokoši je sjedenje na prečkama tijekom noći. Manjak mjesta na prečkama uzrokuje povećanje frustracije životinja i smanjuje dobrobit. Također gužva na prečkama može izazvati padove životinja što dovodi do loma kostiju ili sličnih ozljeda. Ako nema dovoljno mjesta na prečki kokoši mogu koristiti druge dijelove peradnjaka za sjedenje kao npr. metalne dijelove iznad sustava za hranjenje i napajanje što može dovesti do onečišćenja hrane i vode. Postavljanjem dodatnih prečki omogućava se nesmetano sjedenje kokoši na prečkama što spada u poticanje prirodnog ponašanja.

Poboljšani uvjeti smještaja kod purana (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

PODRUČJE DOBROBITI – PRISTUP NA OTVORENO

Povećanje površine ispusta (PURANI)

U prenapučenim nastambama u intenzivnoj proizvodnji za purane ne postoji mogućnost istraživanja okoliša, traženja hrane, sjedenja na prečkama, odnosno oblikovanja prirodnog ponašanja. Stoga se nameće potreba modifikacije pojedinih postupaka u intenzivnoj proizvodnji kao što je ispušt, koji omogućava puranima traženje hrane, čeprkanje i prirodno ponašanje.

POPIS PODRUČJA DOBROBITI, ZAHTJEVA I OBVEZA S IZNOSIMA POTPORE PREMA KATEGORIJI ŽIVOTINJA U PERADARSTVU

BROJLERI

Za kategorije životinja brojleri osnovica za izračun UG je stvaran broj kljunova koji su završili proizvodni ciklus na farmi, a jednak je broju kljunova isporučenih na klanje i/ili izvoz s farmi upisanih u JRDŽ, evidentiranih u službenim evidencijama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za brojlere s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
BROJLERI	Poboljšana skrb	Poboljšana skrb za jednodnevne piliće	1,30
	Poboljšani uvjeti smještaja	Smanjena gustoća naseljenosti	19,94

Maksimalna gustoća naseljenosti (kg/m²)	Smanjena gustoća naseljenosti za minimalno 10 % (kg/m²)
33	30
39*	35.1
42*	37.8

* maksimalna gustoća naseljenosti uz posebno odobrenje nadležnog tijela ako su osigurani dodatni uvjeti za povećanu gustoću naseljenosti, u skladu s Direktivom Vijeća 2007/43/EZ o utvrđivanju minimalnih pravila za zaštitu pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa

NESILICE

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za nesilice s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
NESILICE	Poboljšana skrb – mora se kombinirati sa jednim od prva tri zahtjeva za poboljšane uvjete smještaja	Zabranjeno skraćivanje kljunova	23,13
		Povećanje podne površine za 10 %	40,44
	Poboljšani uvjeti smještaja-može se odabrati samo jedan zahtjev	Smanjena gustoća naseljenosti	
		Smanjen broj nesilica po gnijezdu	
		Dodatne prečke	0,32

PURANI

Za kategorije životinja purani osnovica za izračun UG je stvaran broj kljunova koji su završili proizvodni ciklus na farmi, a jednak je broju kljunova isporučenih na klanje i/ili izvoz s farmi upisanih u JRDŽ, evidentiranih u službenim evidencijama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Popis obveza/zahtjeva prema području dobrobiti za purane s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
PURANI	Poboljšana skrb	Poboljšana skrb za jednodnevne puriće	0,69
	Poboljšani uvjeti smještaja	Smanjena gustoća naseljenosti	32,62
	Pristup na otvoreno	Povećanje površine ispusta	7,75

Purani na ispustu (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

DOBROBIT ŽIVOTINJA U KOZARSTVU (DŽK)

Kod operacije dobrobit životinja u kozarstvu (DŽK) moguće je ostvariti potporu za uzgoj i držanje koza.

Koza s mladima (Izvor: <https://pixabay.com/>)

Koji je minimalan broj UG potreban za ostvarivanje potpore kod ove operacije?

Minimalni broj uvjetnih grla za koje je moguće ostvariti potporu iznosi **4 UG**.

S obzirom da pri izračunu koliko životinja predstavlja 1 UG kod koza broj 1 podijelimo s koeficijentom 0,1, dobijemo rezultat 10, što znači da 10 koza predstavlja 1 UG. Stoga, za ostvarenje potpore potrebno je imati najmanje 40 koza.

Za potporu su prihvatljive mliječne, mesne i kombinirane pasmine. Kombinirane pasmine su prihvatljive i za proizvodnju mesa i za proizvodnju mlijeka.

Popis za potporu prihvatljivih pasmina koza:

KOZE	
Naziv	Skupina
Sanska koza	mliječna
Istarska koza	kombinirana
Alpina	mliječna
Hrvatska bijela koza	kombinirana
Hrvatska šarena koza	kombinirana
Njemačka šarena plemenita koza DBEZ (srnasta)	mliječna
Patuljasta koza	kombinirana
Burska koza	mesna
Anglonubijska koza	kombinirana
Murciano-Granadina	kombinirana
Križanci	kombinirana

Koja su područja dobrobiti u kozarstvu?

- Područje dobrobiti – Poboljšana hranidba
- Područje dobrobiti – Poboljšani uvjeti smještaja
- Područje dobrobiti – Pristup na otvoreno

PODRUČJE DOBROBITI - POBOLJŠANA HRANIDBA

Potpore za područje dobrobiti Poboljšana hranidba može se ostvariti ako se ispuni zahtjev izrade i provedbe Plana hranidbe te ga se kombinira s najmanje jednim od zahtjeva

za područja dobrobiti Poboľjšani uvjeti smještaja ili Pristup na otvoreno.

Plan hranidbe

Kvalitetna hranidba domaćih životinja je temelj svake stočarske proizvodnje. U intenzivnoj kozarskoj proizvodnji maksimalno iskorištenje genetskog potencijala moguće je samo uz potpuno izbalansiran obrok kojemu se stalno dodaju krepka krmiva. Cilj izrade Plana hranidbe je izbalansirati obrok kako bi životinja dobila sva potrebna hranjiva za normalan život. Izrada Plana hranidbe uključuje izradu dnevnih, mjesečnih i godišnjih potreba prema kategorijama ili proizvodnim usmjerenjima. Na izrađeni Plan hranidbe suglasnost daje Savjetodavna služba.

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANI UVJETI SMJEŠTAJA

Povećanje podne površine

Zbog svojih prirodnih navika u ponašanju, koze trebaju dovoljno prostora u staji kako bi se mogle slobodno kretati i slobodno skakati. Ako je prostora premalo koze postaju nervozne i pokazuju znakove stresa.

Povećanje podne površine za 10 % od minimalnog propisanog standarda, omogućava životinjama više prostora za kretanje te poboljšava udobnost i dobrobit.

Ova mjera osigurava povećanje podne površine za najmanje 10 % u odnosu na obavezne propisane vrijednosti europskog i nacionalnog zakonodavstva.

Kategorija koza	Najmanja podna površina po kozi (m²)
Koze, rasplodne koze	1,32
Jarad	0,55
Jarčevi	3,30

Važno!

U području dobrobiti Poboľjšani uvjeti smještaja može se ostvariti potpora ako se ispuni zahtjev Povećanja podne površine za 10 % za koze u proizvodnji mlijeka ili Povećanja podne površine za 10 % za koze u proizvodnji mesa, odnosno potpora po jednom JIBG-u može se ostvariti samo za koze u proizvodnji mesa ili samo za koze u proizvodnji mlijeka. Za ostvarivanje potpore za koze u proizvodnji mlijeka potrebno je imati registriranu isporuku kozjeg mlijeka otkupljivaču ili biti upisan u Upisnik registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla.

PODRUČJE DOBROBITI – PRISTUP NA OTVORENO

1. Držanje na ispaši

Mogućnost da se životinja kreće na otvorenom pridonosi dobrobiti i prirodnim fiziološkim i etološkim potrebama, plodnosti te cjelokupnom zdravlju. Osim pristupa svježem zraku i dnevnom svjetlu, ispaša smanjuje količinu stajskog gnoja i potrebu za skladištenjem istog.

Istarska koza (Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva)

Kako bi se ispunio zahtjev držanja koza na ispaši obvezno je držati ih najmanje 150 dana u godini na ispaši uz obveznu koprološku pretragu dva puta godišnje. Osim toga, potrebno je izvršiti pregled i intervencije na papcima dva puta godišnje pri čemu je prvi pregled potrebno obaviti do 1. travnja, a drugi do 1. listopada godine za koju se podnosi zahtjev.

2. Ispust

Držanje životinja u zatvorenom prostoru je uobičajena praksa i obično ne postoji vanjski pristup, što nije u skladu s prirodnim potrebama životinja za kretanjem.

Držanje na otvorenom doprinosi normalnom razvoju kostiju i mišića koza, potiče proizvodnju vitamina D i jača imunitet. Osim toga, slobodno kretanje pomaže poboljšanju cjelokupnog zdravlja i povećava otpornost tijela na različite stresne čimbenike.

Obveza je osigurati kozama pristup ispustu tijekom cijele godine pri čemu je propisana najmanja podna površina ispusta:

Kategorija koza	Najmanja podna površina po kozi (m²)
Koze, rasplodne koze	2,40
Jarčevi	6,00

POPIS PODRUČJA DOBROBITI, ZAHTJEVA I OBVEZA S IZNOSIMA POTPORE PREMA KATEGORIJI ŽIVOTINJA U KOZARSTVU

KOZE, RASPLODNE KOZE I JARČEVI

Popis obveza/zahitjeva prema području dobrobiti za koze, rasplodne koze i jarčeve s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahtjev	Iznos €/UG
KOZE	Poboljšana hranidba -mora se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG-u za kategoriju koze
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 % za koze u proizvodnji mlijeka	134,95
		Povećanje podne površine za 10 % za koze u proizvodnji mesa	75,64
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši	79,30
		Pristup ispustu	40,76

DOBROBIT ŽIVOTINJA U OVČARSTVU (DŽO)

Kod operacije dobrobit životinja u ovčarstvu (DŽO) moguće je ostvariti potporu za uzgoj i držanje ovaca.

Ovce na ispaši (Izvor: <https://pixabay.com/>)

Koji je minimalan broj UG potreban za ostvarivanje potpore kod ove operacije?

Minimalni broj uvjetnih grla za koje se može ostvariti potpora iznosi **4 UG**.

S obzirom da pri izračunu koliko životinja predstavlja 1 UG kod ovaca broj 1 podijelimo s koeficijentom 0,1, dobijemo rezultat 10, što znači da 10 ovaca predstavlja 1 UG. Stoga, da bi se ostvarila potpora potrebno je imati najmanje 40 ovaca.

Za potporu su prihvatljive mliječne, mesne i kombinirane pasmine ovaca. Kombinirane pasmine su prihvatljive i za proizvodnju mesa i za proizvodnju mlijeka.

Popis za potporu prihvatljivih pasmina ovaca:

OVCE	
Naziv	Skupina
Istarska ovca	kombinirana
Creska ovca	kombinirana
Paška ovca	kombinirana
Dubrovačka ovca – ruda	kombinirana
Lička pramenka	kombinirana
Dalmatinska pramenka	kombinirana
Pramenka	kombinirana
Travnička pramenka	kombinirana
Rapska ovca	kombinirana
Kupreška pramenka	kombinirana
Cigaja	mesna
Njemački merino	mesna
Suffolk	mesna
Njemačka crnoglava	mesna
Romanovska ovca	mesna
Charollais	mesna
Awassi	mliječna
Sardinijska	mliječna

Istočno-frizijska	mliječna
Australski merino	mesna
Solčavsko-jezerska	kombinirana
Ille de France	mesna
Njemačka plavoglava	mesna
Croyal	mesna
Comisana	mliječna
Krčka ovca	kombinirana
Turcana	kombinirana
Assaf	mliječna
Lacaune	mliječna
Texel	mesna
Quessant	kombinirana
Kamerunska ovca	kombinirana
Dorper	mesna
Berrichon du Cher	mesna
Engleska mliječna ovca	mliječna
Clun Forest	kombinirana
Križanci	kombinirana

Koja su područja dobrobiti u ovčarstvu?

- Područje dobrobiti – Poboljšana hranidba
- Područje dobrobiti – Poboljšani uvjeti smještaja
- Područje dobrobiti – Pristup na otvoreno

PODRUČJE DOBROBITI - POBOLJŠANA HRANIDBA

Potporu za područje dobrobiti Poboljšana hranidba moguće je ostvariti ako se ispuni zahtjev izrade i provedbe Plana hranidbe te ga se kombinira s najmanje jednim od zahtjeva za područja dobrobiti Poboljšani uvjeti smještaja ili Pristup na otvoreno.

Plan hranidbe

Kvalitetna hranidba domaćih životinja je temelj svake stočarske proizvodnje. Iz tog razloga je od presudne važnosti za svako pojedino grlo redovito pratiti proizvodnju i izračunavati hranidbene potrebe. U intenzivnoj ovčarskoj proizvodnji maksimalno iskorištenje genetskog potencijala moguće je samo uz potpuno izbalansiran obrok kojemu se stalno dodaju krepka krmiva.

Cilj izrade Plana hranidbe je izbalansirati obrok kako bi životinja dobila sva potrebna hranjiva za normalan život. Izrada Plana hranidbe uključuje izradu dnevnih, mjesečnih i godišnjih potreba prema kategorijama ili proizvodnim usmjerenjima. Na izrađeni Plan hranidbe suglasnost daje Savjetodavna služba.

PODRUČJE DOBROBITI – POBOLJŠANI UVJETI SMJEŠTAJA

Povećanje podne površine

Zbog svojih prirodnih navika u ponašanju, ovce trebaju dovoljno prostora u staji kako bi se mogle slobodno kretati

i slobodno skakati. Ako je prostora premalo ovce postaju nervozne i pokazuju znakove stresa.

Ova mjera osigurava povećanje podne površine za najmanje 10 % u odnosu na obavezne propisane vrijednosti europskog i nacionalnog zakonodavstva.

Kategorija ovaca	Najmanja podna površina po ovci (m ²)
Ovce, rasplodne ovce	1,32
Janjad	0,55
Ovnovi	3,30

Važno!

U području dobrobiti Poboljšani uvjeti smještaja može se ostvariti potpora ako se ispuni zahtjev Povećanja podne površine za 10 % za ovce u proizvodnji mlijeka ili Povećanja podne površine za 10 % za ovce u proizvodnji mesa, odnosno potpora po jednom JIBG-u može se ostvariti samo za ovce u proizvodnji mesa ili samo za ovce u proizvodnji mlijeka. Za ostvarivanje potpore za ovce u proizvodnji mlijeka potrebno je imati registriranu isporuku ovčjeg mlijeka otkupljivaču ili biti upisan u Upisnik registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla.

PODRUČJE DOBROBITI – PRISTUP NA OTVORENO

1. Držanje na ispaši

Boravak na svježem zraku, konzumacija svježe hrane i smanjen kontakt s bakterijama koje uspijevaju u zatvorenom prostoru utječu na poboljšanje zdravlja životinja, smanjenje pojave bolesti i upotrebe antibiotika. Ispaša smanjuje količinu stajskog gnoja i potrebu za skladištenjem istog.

Ovce na ispaši (Izvor: <https://pixabay.com/>)

Da bi se ispunio zahtjev držanja ovaca na ispaši potrebno ih je držati najmanje 150 dana u godini na ispaši uz obveznu koprološku pretragu dva puta godišnje. Osim toga, obavezno treba izvršiti pregled i intervenciju na papcima dva puta godišnje pri čemu je prvi pregled potrebno obaviti do 1. travnja, a drugi do 1. listopada godine za koju se podnosi zahtjev.

2. Ispust

Držanje životinja u zatvorenom prostoru je uobičajena praksa i obično ne postoji vanjski pristup, što nije u skladu

s prirodnim potrebama životinja za kretanjem.

Držanje na otvorenom doprinosi normalnom razvoju kostiju i mišića ovaca te potiče proizvodnju vitamina D i jača imunitet.

Osim toga, slobodno kretanje pomaže poboljšanju cjelokupnog zdravlja i povećava otpornost tijela na različite stresne čimbenike.

Obveza je osigurati ovcama pristup ispustu tijekom cijele godine pri čemu je propisana najmanja podna površina ispusta:

Kategorija ovaca	Najmanja podna površina po ovci (m²)
Ovce, rasplodne ovce	2,40
Ovnovi	6,00

POPIS PODRUČJA DOBROBITI, ZAHTJEVA I OBVEZA S IZNOSIMA POTPORE PREMA KATEGORIJI ŽIVOTINJA U OVČARSTVU

OVCE, RASPLODNE OVCE I OVNOVI

Popis obveza/zahitjeva prema području dobrobiti za ovce, rasplodne ovce i ovnovs s iznosima potpore

Kategorija	Područje dobrobiti	Zahitjev	Iznos €/UG
OVCE	Poboljšana hranidba -mora se kombinirati s najmanje jednim od zahtjeva za Poboljšane uvjete smještaja ili Pristup na otvoreno	Plan hranidbe	5,79 ali najviše 579,00 € po MIBPG -u za kategoriju ovce
	Poboljšani uvjeti smještaja	Povećanje podne površine za 10 % za ovce u proizvodnji mlijeka	94,50
		Povećanje podne površine za 10 % za ovce u proizvodnji mesa	28,77
	Pristup na otvoreno	Držanje na ispaši	79,30
		Pristup ispustu	40,76

KONTROLA NA TERENU

Kako se provodi kontrola na terenu (dalje u tekstu: KNT) prema zahtjevima?

KNT prihvatljivosti životinja obavlja se prije isplate u vrijeme kada se većina uvjeta može provjeriti.

Kontrolor provjerava vodi li se propisana evidencija ažurno i kronološki, papirnato ili elektronski na gospodarstvu.

Ako obrazac propisane evidencije ne postoji ili nije potpun ili je nepotpun, korisnik će biti sankcioniran te će se umanjiti iznos potpore.

Ukoliko korisnik vodi evidenciju u elektronskom obliku, ista se fotografira na računalu, ispisuje se, potpisuje, datira i fotografira.

Kod intervencije 70.06. Plaćanja za dobrobit životinja istovremeno sa kontrolom prihvatljivosti životinja za plaćanje, provodi se i kontrola uvjetovanosti, kontrolom propisanih standarda SMR-ova na svim gospodarstvima odabranim za kontrolu uvjetovanosti, kao i na svim gospodarstvima odabranim za kontrolu prihvatljivosti

Kontrola standarda SMR-a se provodi kod:

- kontrole goveda
- svinja
- ovaca i koza

U intervenciji 70.03 se kontroliraju provjerom zoohigijenski standardi.

U intervenciji 70.03. kod kontrole peradi i kopitara nije u zakonodavstvu predviđena kontrola standarda

uvjetovanosti, već samo kontrola prihvatljivosti za plaćanje.

Propisana Evidencija

Obrasci evidencije koju korisnik mora voditi i imati na gospodarstvu propisane su Pravilnikom u Prilogu 4.

Sve propisane obrasce evidencije korisnik obavezno mora dostaviti u podružnicu Agencije za plaćanja do datuma propisanog Pravilnikom (datumi su propisani i za intervenciju 70.03. i intervenciju 70.06. i nisu isti).

Kontrolor provjerava vodi li se propisana evidencija ažurno i kronološki, papirnato ili elektronski na gospodarstvu.

Izobrazba

Provjera tijekom KNT-u je informativnog karaktera, kontrolor dobiva uvid u to koliko je korisnik zapravo svjestan svojih prava i obveza.

Kontrolor provjerava je li korisnik obavio edukaciju i ima li potvrdu (temeljem izjave korisnika).

Konačna kontrola se provodi administrativno nakon 31.12 tekuće godine, nakon što budu potvrde o edukaciji dostavljene Agenciji za plaćanja.

Plan hranidbe (zahtjev se može podnijeti za mliječne krave, tovnu junad, rasplodne junice, telad, bređe krmače i nazimice, ovce i koze)

Kontrolor provjerava postoji li izrađen Plan hranidbe na propisanom obrascu, je li Savjetodavna služba na njega dala suglasnost potpisom i datumom, te neposrednim uvidom u obrazac evidencije je li potpun u dijelu koji govori o planu hranidbe (obrazac plana hranidbe šalje se podružnici Agencije za plaćanja najkasnije do propisanog roka).

Kontrola plijesni i mikotoksina (obavezno uz zahtjev *Plan hranidbe za mliječne krave i rasplodne junice* (aflatoksin), *krmače i nazimice* (zearalenon, deoksinivalenol))

Kontrolor uzima izjavu korisnika je li proveo kontrolu plijesni i mikotoksina, ukoliko je, traži korisnika na uvid potvrdu o uzimanju uzoraka, rezultate provedbe analiza, koliko je puta do KNT-u provođeno uzorkovanje i analiza, ukoliko je pozitivan nalaz uvid u postupanje u skladu s nalazom i uputom, uvid u rezultat/ispravnost hrane nakon postupanja, uvid u ažurnost vođenja evidencije (*kontrolor upozorava korisnika da do **propisanog datuma dostavi nalaze analiza, rezultate nalaza, postupanje po nalazu i rezultate postupanja na životinjama u podružnicu Agencije za plaćanja***).

Povećanje podne površine (zahtjev se može podnijeti za *mliječne krave, tovnu junad, rasplodne junice, telad, odbijenu prasad, krmače i nazimice, svinje za tov, nesilice, ovce i koze*)

Kontrolor provjerava da li je osigurana najmanja propisana podna površina po grlu/kljunu na način da izmjeri metrom podnu površinu na kojoj se nalaze životinje ili pregledom tehničke dokumentacije, prebroji grla te izračuna kvadraturu.

Kod peradi izmjeri podnu površinu kaveza bez hranilica, pojilica i prepreka te utvrdi broj peradi u kavezu i nakon toga izračuna površinu. Sve fotografira i po potrebi komentira te provjerava propisani obrazac vođenja evidencije.

Obogaćivanje ležišta (zahtjev se može podnijeti za *mliječne krave, tovnu junad, rasplodne junice, telad, odbijenu prasad, krmače i nazimice i svinje za tov*)

Kontrolor provjerava da li je obogaćeno ležište za životinje sa najmanjom propisanom količinom stelje/slame dnevno

po životinji, postavljen madrac ili gumene podloge na minimalno 25 % površine, ili vezano za dobrobit odbijene prasadi i svinja za tov jedan predmet na 10 životinja (*višeći objekti, drveni predmeti, lopta, uže, gumene cijevi itd.*), na način da uzme izjavu korisnika, napravi neposredni uvid prostora gdje se drže životinje, fotografira prostor te uvidom u propisane obrasce vođenja evidencije.

Držanje na ispaši (zahtjev se može podnijeti za *mliječne krave, rasplodne junice, koze i ovce*)

Kontrolor provjerava drže li se krave i rasplodne junice najmanje 120 dana na ispaši, odnosno traje li ispaša najmanje 150 dana za koze ili ovce, da li je provedena koprološka pretraga kako je propisano Pravilnikom.

Kontrolor će od korisnika tražiti da ga dovede do stada na paši ili mjesta gdje je sakupio stoku za kontrolu, prebrojat će ih i usporediti s brojem životinja upisanim u evidenciju. Provođi kontrolu identifikacije i registracije životinja, provjerava ažurnost vođenja evidencije provjerom broja upisanih grla te datum početka i po potrebi završetak ispaše.

Ako utvrdi da nisu sve životinje na paši, uzima izjavu korisnika te upisuje zatečeni broj grla na paši. Također provjerava rokove i količinu uzimanja uzoraka za koprološku pretragu uvidom u evidenciju, potvrdu ili rezultate pretrage i da li se postupalo po nalazu (*kontrolor upozorava korisnika da do **propisanog roka dostavi nalaze analize, rezultate nalaze, postupanje po nalazu i rezultate postupanja na životinjama u podružnicu Agencije za plaćanja***).

Kontrola papaka (obavezno uz zahtjev *Držanje na ispaši za koze i ovce*)

Kontrolor vrši uvid u propisanu evidenciju, iz razgovora s korisnikom dobiva informacije o mogućim zahvatima na

papcima te ako je bila potrebna intervencija veterinara provjerava i evidenciju liječenih životinja i karence. Sve fotografira i po potrebi komentira.

Ispust (zahtjev se može podnijeti za *mliječne krave, tovne junice, telad, krmače i nazimice, svinje za tov, purane, koze i ovce*)

Kontrolor provjerava u propisanoj evidenciji, razgovorom s korisnikom i neposrednim uvidom, drže li se životinje na ispustu najmanje 150 dana godišnje (kod goveda), kod koza i ovaca tijekom cijele godine, a kod svinja najmanje dva puta tjedno po minimalno dva sata – kontrolira se kao i kod ispaše (bez koprološke pretrage).

Zabranjeno rezanje repova (zahtjev se podnosi za *odbijenu prasad i svinje za tov*)

Kontrolor razgovorom s korisnikom i neposrednom provjerom procjenjuje i utvrđuje ima li najmanje 90 % životinja neoštećen rep. Na osnovu ukupne prasadi i one koja ima izgrizene ili odrezane repove utvrđuje poštivanje zahtjeva. Također provjerava evidenciju liječenih životinja i karencu, je li upisan zahvat na životinjama te provjerava propisanu evidenciju.

Poboljšani uvjeti prasenja (zahtjev se podnosi za *krmače i nazimice*)

Kontrolor provjerava je li u prasilištu osigurano zatvoreno gnijezdo površine najmanje 0,75 m² i visine najmanje 45 cm te je li postavljen sustav grijanja s kontrolom temperature. Dimenzije prostora gdje su organizirana gnijezda izmjeri metrom, mjernim uređajem, provjeri temperaturu objekta i temperaturu u gnijezdu, upisuje utvrđenu temperaturu te način na koji je osigurano grijanje u gnijezdu. Kontrolor provjerava propisanu evidenciju. U ovom slučaju korisnik je u obvezi voditi evidenciju o pregledu opreme za

grijanje (barem jednom dnevno) na propisanom obrascu.

Poboljšana skrb u prasilištu (zahtjev se podnosi za *krmače i nazimice*)

Obveza je tijekom razdoblja prasenja osigurati prisustvo poljoprivrednog osoblja najmanje dva puta po dva sata, unutar perioda od 16 sati.

Kontrolor provjerava evidentirana prisustva poljoprivrednog osoblja u propisanoj evidenciji te uzima izjavu korisnika da je osigurao svinjama propisan nadzor. Kontrolor može posumnjati u izjavu poljoprivrednika ako utvrdi kod KNT-u da se životinje ne nadziru dovoljno, nema evidencije, evidencija nije ažurna, životinje su u lošem zdravstvenom stanju, u lošem higijenskom stanju, u nepovoljnim mikroklimatskim uvjetima, uginuća te će u tom slučaju negativno odgovoriti na to pitanje.

Smanjenje toplinskog stresa u ljetnim mjesecima pojačanim protokom zraka (zahtjev se podnosi za *krmače i nazimice*)

Obveza je osigurati ugrađeni ventilacijski sustav s mogućnošću kontrole brzine protoka zraka ili ugrađeni sustav za hlađenje ulaznog zraka u objektu.

Kontrolor provjerava u propisanoj evidenciji, neposrednim uvidom i razgovorom s korisnikom da li se vode podaci o ugrađenom ventilacijskom sustavu s mogućnošću kontrole brzine protoka zraka te pregledava objekt i utvrđuje postojanje ugrađenog sustava pojačane ventilacije (protoka zraka) ili klimatizacije.

Istovremeno se provjerava dobrobit životinja vezano uz uvjetovanost (SMR 9, SMR 10 i SMR 11).

Ako postoji sustav umjetnog prozračivanja, za slučaj kvara, provjerava da li je osiguran pričuvni sustav prozračivanja i

sustav uzbunjivanja te da li je u funkciji. Isto tako, kontrolor uzima izjavu korisnika o tome koji je sustav ugrađen i traži od korisnika da mu pokaže funkcionira li navedeni sustav. Sve fotografira i komentira. Kontrolor mjernim uređajima provjerava/mjeri koncentraciju plinova, temperaturu protok i relativnu vlažnost zraka te dobivene vrijednosti upisuje u prostor za napomenu uz navedeno pitanje.

Smanjenje toplinskog stresa u ljetnim mjesecima raspršivanjem vode (zahtjev se podnosi za krmače i nazimice)

Obveza je osigurati ugrađeni visokotlačni ili niskotlačni sustav raspršivanja vode.

Kontrolor provjerava u propisanoj evidenciji, neposrednim uvidom i razgovorom s korisnikom da li se vode podaci o ugrađenom visokotlačnom ili niskotlačnom sustavu raspršivanja vode te pregledom objekta utvrđuje postojanje ugrađenih navedenih sustava u svrhu smanjenja toplinskog stresa u ljetnim mjesecima, u objektima u kojima se drže rasplodne krmače/nazimice.

Istovremeno se provjerava dobrobit životinja vezano uz uvjetovanost (SMR 9, SMR 10 i SMR 11).

Ako postoji sustav hlađenja raspršivanjem vode, za slučaj kvara provjerava da li je osiguran pričuveni sustav hlađenja i sustav uzbunjivanja koji se redovno provjerava. Isto tako, kontrolor uzima izjavu korisnika o tome koji je sustav ugrađen i traži od korisnika da mu pokaže funkcionira li navedeni sustav. Sve fotografira i komentira. Kontrolor mjernim uređajima provjerava/mjeri koncentraciju plinova, temperaturu protok i relativnu vlažnost zraka te dobivene vrijednosti upisuje u prostor za napomenu uz navedeno pitanje.

Poboljšana skrb za jednostavne piliće i puriće (zahtjev se podnosi za brojlere i purane)

Kontrolor provjerava je li tijekom prvih tjedan dana za jednostavne piliće ili puriće na području za hranidbu postavljen papir za piliće (ukoliko je papir razgrađen i nema ga više, uzima se izjava korisnika, a kao dokaz se može priložiti fotografija računa, deklaracije ili ostatka papira).

Provjerava račun za nabavljeni papir te deklaraciju iz kojih se vidi prihvatljivost za namjenu. Također provjerava propisanu evidenciju te fotografira sve dostupne činjenice i upisuje komentare.

Dodatne prečke (zahtjev se podnosi za nesilice)

Kontrolor provjerava je li osigurano po nesilici najmanje 20 cm prečke, izjavom korisnika, uvidom u propisanu evidenciju, neposrednom vizualnom provjerom, mjerenjem prečke, utvrđivanjem broja nesilica te izračunom. Sve dokumentira fotografijama i po potrebi komentira.

Smanjena gustoća naseljenosti (zahtjev se podnosi za brojlere, nesilice i purane)

Kontrolor provjerava gustoću naseljenosti koja ne smije biti veća od propisane, a temeljem izjave korisnika te uvidom u poslovnu dokumentaciju evidencije broja i kilaže peradi na kraju turnusa. Osim toga, mjeri objekt ili dio gdje se drži perad te dodatno izračunom utvrđuje prihvatljivost. Također provjerava propisane evidencije te sve dokumentira fotografijama i po potrebi upisuje komentare.

Zabranjeno skraćivanje kljunova (zahtjev se podnosi za nesilice)

Kontrolor razgovorom s korisnikom i neposrednom provjerom procjenjuje i utvrđuje pregledom peradi u objektu ili boksu jesu li skraćivani kljunovi. Također provjerava evidenciju liječenja životinja i karence kao i

propisanu evidenciju koju korisnik mora voditi. Sve činjenice fotografira i po potrebi komentira.

Smanjeni broj nesilica po gnijezdu (zahtjev se podnosi za nesilice)

Kontrolor provjerava je li nesilicama u kavezu osigurano jedno gnijezdo na najviše 6 nesilica ili osiguran 1 m² gnijezda za najviše 118 nesilica, na način da izbroji organizirana gnijezda ili izmjeri dimenzije i broj gnijezda, utvrdi broj nesilica putem izjave korisnika ili evidencije ili neposrednim brojanjem te izračuna broj nesilica po gnijezdu. Sve fotografira i po potrebi komentira.

Prikaz ocjene kršenja obveza u intervenciji 70.03.

INTERVENCIJA 70.03. Očuvanje ugroženih izvornih pasmina domaćih životinja			
	OCJENA KRŠENJE OBVEZA PO KRITERIJU		
	OPSEG	OZBILJNOST	TRAJANJE
Korisnik vodi Evidenciju o provođenju svih propisanih obveza na propisanom Obrascu	Utjecaj je ograničen na intervenciju	Srednja	Popravljivo
Evidencija je ažurna i potpuna	Utjecaj je ograničen na intervenciju	Mala	Popravljivo
Završena izobrazba ili korišteno individualno savjetovanje ili sudjelovanje u demonstracijskoj aktivnosti povezano uz provedbu ove operacije, u trajanju od najmanje 6 sati	Utjecaj je ograničen na intervenciju	Srednja	Popravljivo
Uzgaja ugrožene izvorne pasmine	Utjecaj je ograničen na intervenciju	Velika	Trajno
Provodi uzgojni program uz dostizanje uzgojnih ciljeva navedenih u programu	Utjecaj je ograničen na intervenciju	Velika	Trajno
Držati životinje u skladu sa zoohigijenskim i drugim uvjetima držanja i korištenja životinja (životinje moraju biti pod nadzorom, imati primjeren smještaj, dostupnost hrane i vode)	Utjecaj je ograničen na intervenciju	Velika	Trajno

Prašičići (Izvor: <https://pixabay.com/>)

Umanjenja za kršenja obveza kod IAKS mjera ruralnog razvoja iz Strateškog plana - za 70.03.

Opseg	Ozbiljnost	Trajanje	Umanjenje za prvo kršenje %	Umanjenje za prvo ponavljanje %	Umanjenje za drugo ponavljanje %	Umanjenje za treće ponavljanje %
Na intervenciju/ operaciju	Mala	Popravljivo	15	30	45	100
	Srednja	Popravljivo	30	50	90	100
	Velika	Popravljivo	50	100	100	100
		Trajno	100	100	100	100
Na prijavljenu površinu ARKOD parcele	Mala	Popravljivo	15	30	45	100
	Srednja	Popravljivo	30	50	90	100
	Velika	Popravljivo	50	100	100	100
		Trajno	100	100	100	100

Prikaz ocjene kršenja obveza u intervenciji 70.06.

OPERACIJA Dobrobit životinja u govedarstvu – DŽG OPIS OBVEZA	OCJENA KRŠENJE OBVEZA PO KRITERIJU				
	VRSTE KRŠENJA OBVEZA	Umanjenje plaćanja za prvo kršenje obveze	Umanjenje plaćanja za prvo ponavljanje kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za drugo ponavljanje kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za treće i četvrto ponavljanje kršenja iste obveze
MLIJEČNE KRAVE					
Izrada dnevnih, mjesečnih i godišnjih planova hranidbe na propisanom Obrascu. Suglasnost na plan hranidbe je dala Savjetodavna služba	Nema plana hranidbe ili plan hranidbe nema suglasnost Savjetodavne službe	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Analiza krmiva na aflatoksin najmanje dva puta godišnje te postupanje u skladu s nalazom	Napravljena samo jedna analiza	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Nije napravljena analiza ili se nije postupilo u skladu s nalazom	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanje 6,6 m² podne površine po mliječnoj kravi	Odstupanje do 0,06 m² podne površine po mliječnoj kravi	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od 0,06 m² podne površine po mliječnoj kravi	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

U ležište postaviti najmanje 3 kg stelje/slame dnevno po mliječnoj kravi ili postaviti madrace	U ležištu nema madraca ili 3 kg stelje/slame dnevno po mliječnoj kravi	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Držanje mliječnih krava na ispaši najmanje 120 dana godišnje	Ispaša od 100 – 119 dana	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Ispaša manje od 100 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Provedba koprološke pretrage dva puta godišnje. Prvi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan nakon izlaska na pašu, a drugi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan prije završetka ispaše ili prije smještaja životinja u zatvorene prostore u zimskom periodu ili nakon završetka perioda napasivanja. Uzima se jedan uzorak na 20 krava te treba postupiti u skladu s nalazom	Analiza nije obavljena u roku	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Napravljena samo jedna analiza ili nije uzet dovoljan broj uzoraka	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Nije napravljena analiza ili se nije postupilo u skladu s nalazom ili nisu tretirane sve životinje	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati mliječnim kravama pristup ispustu najmanje 150 dana godišnje	Ispust manje od 150 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
TOVNA JUNAD					
Izrada dnevnih, mjesečnih i godišnjih planova hranidbe na propisanom Obrascu. Suglasnost na plan hranidbe je dala Savjetodavna služba	Nema plana hranidbe ili plan hranidbe nema suglasnost Savjetodavne službe	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanje 2,75 m² podne površine po tovnome junetu	Odstupanje do 0,025 m² podne površine po tovnom junetu	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od 0,025 m² podne površine po tovnom junetu	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U ležištu postaviti najmanje 3 kg slame ili 3 kg stelje dnevno po tovnom junetu ili postaviti gumenu podlogu na najmanje 25 % površine poda u staji	U ležištu nema 3 kg stelje/slame dnevno po tovnom junetu ili nije postavljena gumena podloga na najmanje 25 % površine poda u staji	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
RASPLODNE JUNICE					
Izrada dnevnih, mjesečnih i godišnjih planova hranidbe na propisanom Obrascu. Suglasnost na plan hranidbe je dala Savjetodavna služba	Nema plana hranidbe ili plan hranidbe nema suglasnost Savjetodavne službe	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

Analiza krmiva na aflatoksin najmanje dva puta godišnje te postupanje u skladu s nalazom	Napravljena samo jedna analiza	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Nije napravljena analiza ili se nije postupilo u skladu s nalazom	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanje 2,75 m ² podne površine po rasplodnoj junici	Odstupanje do 0,025 m ² podne površine po rasplodnoj junici	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od 0,025 m ² podne površine po rasplodnoj junici	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U ležištu postaviti najmanje 3 kg slame ili 3 kg stelje dnevno po rasplodnoj junici ili postaviti gumenu podlogu na najmanje 25 % površine poda u staji	U ležištu nema madraca ili 3 kg stelje/slame dnevno po mliječnoj kravi	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Držanje rasplodnih junica na ispaši najmanje 120 dana godišnje	Ispaša od 100-119 dana	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Ispaša manje od 100 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Provedba koprološke pretrage dva puta godišnje. Prvi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan nakon izlaska na pašu, a drugi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan prije završetka ispaše ili prije smještaja životinja u zatvorene prostore u zimskom periodu ili nakon završetka perioda napasivanja. Uzima se jedan uzorak na 20 rasplodnih junica te treba postupiti u skladu s nalazom	Analiza nije obavljena u roku	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Napravljena samo jedna analiza ili nije uzet dovoljan broj uzoraka	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Nije napravljena analiza ili se nije postupilo u skladu s nalazom ili nisu tretirane sve životinje	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati rasplodnim junicama pristup ispustu najmanje 150 dana godišnje	Ispust manje od 150 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
TELAD					
Izrada dnevnih, mjesečnih i godišnjih planova hranidbe na propisanom Obrascu. Suglasnost na plan hranidbe je dala Savjetodavna služba	Nema pla na hranidbe ili plan hranidbe nema suglasnost Savjetodavne službe	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati podnu površinu u skladu s težinom teleta: – za telad do 150 kg žive vage od najmanje 1,65 m ² – za telad od 150 – 220 kg žive vage od najmanje 1,87 m ² – za telad od 220 i više kg žive vage od najmanje 1,98 m ²	Odstupanje do – 0,015 m ² podne površine za telad do 150 kg žive vage – 0,017 m ² podne površine za telad do 150 – 220 kg žive vage – 0,018 m ² podne površine za telad od 220 i više kg žive vage	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja

	Odstupanje veće od – 0,015 m ² podne površine za telad do 150 kg žive vage – 0,017 m ² podne površine za telad do 150 – 220 kg žive vage – 0,018 m ² podne površine za telad od 220 i više kg žive vage	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U ležište postaviti najmanje 1,5 kg stelje/slame dnevno po teletu ili gumenu podlogu na minimalno 25 % površine poda u staji	U ležištu nema 1,5 kg stelje/slame dnevno po tovnom junetu ili nije postavljena gumena podloga na najmanje 25 % površine poda u staji	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati teladi pristup ispustu iz staje ili smještaj u natkrivenim boksovima s vanjskim prostorom pri čemu je podna površina u skladu s težinom teleta: – za telad do 150 kg žive vage od najmanje 1,5 m ² – za telad od 150 – 220 kg žive vage od najmanje 1,7 m ² – za telad od 220 i više kg žive vage od najmanje 1,8 m ²	Do 5 % manja podna površina od propisane (ispusta ili smještaja u natkrivenim boksovima s vanjskim prostorom)	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Preko 5 % manja podna površina od propisane ili nije osiguran pristup ispustu iz staje ili smještaj u natkrivenim boksovima s vanjskim prostorom	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

OPERACIJA Dobrobit životinja u svinjogojstvu – DŽS OPIS OBVEZA	OCJENA KRŠENJE OBVEZA PO KRITERIJU				
	VRSTE KRŠENJA OBVEZA	Umanjenje plaćanja za prvo kršenje obveze	Umanjenje plaćanja za prvo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za drugo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za treće i četvrto ponavljanje kršenja iste obveze
ODBIJENA PRASAD					
Najmanje 90 % životinja ima neoštećen rep	Manje od 90 % životinja ima neoštećen rep	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanje 0,17 m ² podne površine za svu prasad do 10 kg težine	Odstupanje do 0,002 m ² podne površine za svako prase do 10 kg težine	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od 0,002 m ² podne površine za svako prase do 10 kg težine	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanje 0,23 m ² podne površine za svu prasad od 10 do 20 kg težine	Odstupanje do 0,003 m ² podne površine za svako prase od 10 do 20 kg težine	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od 0,003 m ² podne površine za svako prase od 10 do 20 kg težine	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

Osigurati najmanje 0,35 m ² podne površine za svu prasad od 20 do 30 kg težine	Odstupanje do 0,005 m ² podne površine za svako prase od 10 do 20 kg težine	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od 0,005 m ² podne površine za svako prase od 10 do 20 kg težine	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U ležištu postaviti najmanje 0,8 kg slame dnevno po životinji ili osigurati jedan predmet za obogaćivanje (viseći objekti kao npr. prirodno uže, drveni predmeti, gumene cijevi, plastične/gumene lopte, plastični/gumeni predmeti i slično) na 10 životinja.	U ležištu nema 0,8 kg slame/stelje dnevno po životinji ili jednog predmeta za obogaćivanje ležišta na 10 životinja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
KRMAČE I NAZIMICE					
Izrada dnevnih, mjesečnih i godišnjih planova hranidbe na propisanom Obrascu. Suglasnost na plan hranidbe je dala Savjetodavna služba	Nema plana hranidbe ili plan hranidbe nema suglasnost Savjetodavne službe	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Analiza krmiva na zearalenon i deoksinivalenol u neome od ovlaštenih laboratorija najmanje dva puta godišnje te postupiti sukladno nalazu.	Napravljena samo jedna analiza	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Nije napravljena analiza ili se nije postupilo u skladu s nalazom	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Prasilište mora imati zatvoreno gnijezdo površine najmanje 0,75 m ² i visine najmanje 45 cm te obvezno postaviti sustav grijanja s kontrolom temperature	Osigurano zatvoreno gnijezdo koje ima sustav grijanja s kontrolom temperature, ali dimenzija manjih od propisane	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Nije osigurano zatvoreno gnijezdo ili nije postavljen sustav grijanja s kontrolom temperature	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanju podnu površinu za krmače i nazimice u skladu sa brojem životinja: – za manje od 6 krmača po jednoj životinji od najmanje 2,85 m ² – za manje od 6 nazimica po jednoj životinji od najmanje 2,07 m ²	Odstupanje do – 0,037 m ² podne površine po životinji do 6 krmača – 0,027 m ² podne površine po životinji do 6 nazimica	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od – 0,037 m ² podne površine po životinji do 6 krmača – 0,027 m ² podne površine po životinji do 6 nazimica	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanju podnu površinu za krmače i nazimice u skladu sa brojem životinja: – od 6 do 39 krmača po jednoj životinji od najmanje 2,59 m ² – od 6 do 39 nazimica po jednoj životinji od najmanje 1,89 m ²	Odstupanje do – 0,034 m ² podne površine po životinji za raspon od 6 do 39 krmača – 0,025 m ² podne površine po životinji za raspon od 6 do 39 nazimica	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	

	Odstupanje veće od – 0,034 m² podne površine po životinji za raspon od 6 do 39 krmača – 0,025 m² podne površine po životinji za raspon od 6 do 39 nazimica	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanju podnu površinu za krmače i nazimice u skladu sa brojem životinja: – za 40 i više krmača po jednoj životinji od najmanje 2,33 m² – za 40 i više nazimica po jednoj životinji od najmanje 1,70 m²	Odstupanje do – 0,030 m² podne površine po životinji za 40 i više krmača – 0,022 m² podne površine po životinji za 40 i više nazimica	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od – 0,030 m² podne površine po životinji za 40 i više krmača– 0,022 m² podne površine po životinji za 40 i više nazimica	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U ležište postaviti najmanje 3 kg slame/stelje dnevno po životinji	U ležištu nema 3 kg slame/stelje dnevno po životinji	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati pristup ispustu najmanje dva puta tjedno u trajanju od najmanje dva sata, pri čemu površina ispusta mora biti najmanje 1,3 m² po krmači ili nazimici	Do 5 % manja površina ispusta od propisane	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Preko 5 % manja površina ispusta od propisane ili nije osiguran pristup ispustu najmanje dva puta tjedno u trajanju od najmanje dva sata	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U stajama za krmače tijekom razdoblja prasenja osigurati prisustvo poljoprivrednog osoblja najmanje dva puta po dva sata, unutar perioda od 16 sati	Poljoprivredno osoblje u stajama za krmače nije prisutno najmanje dva puta po dva sata, unutar perioda od 16 sati	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Radi smanjenja toplinskog stresa u ljetnim mjesecima pojačanim protokom zraka, u stajama za krmače/nazimice, potrebno je osigurati ugrađeni ventilacijski sustav s mogućnošću kontrole brzine protoka zraka ili ugrađeni sustav za hlađenje ulaznog zraka u objektu	Nije ugrađen niti jedan od predviđenih sustava hlađenja pojačanim protokom zraka	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Radi smanjenja toplinskog stresa u ljetnim mjesecima raspršivanjem vode, u stajama za krmače/nazimice, potrebno je osigurati ugrađeni visokotlačni ili niskotlačni sustav raspršivanja vode	Nije ugrađen niti jedan od predviđenih sustava hlađenja raspršivanjem vode	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
SVINJE ZA TOV					
Najmanje 90 % životinja ima neoštećen rep	Manje od 90 % životinja ima neoštećen rep	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

Osigurati podnu površinu u skladu sa težinom životinja: – za svinje više od 30 do najviše 50 kg žive vage od najmanje 0,46 m² po svinji – za svinje više od 50 do najviše 85 kg žive vage od najmanje 0,63 m² po svinji – za svinje više od 85 do najviše 110 kg žive vage od najmanje 0,75 m² po svinji – za svinje više od 110 kg žive vage od najmanje 1,15 m² po svinji	Odstupanje do – 0,006 m² podne površine za svinje više od 30 do najviše 50 kg žive vage – 0,008 m² podne površine za svinje više od 50 do najviše 85 kg žive vage – 0,01 m² podne površine za svinje više od 85 do najviše 110 kg žive vage – 0,015 m² podne površine za svinje više od 110 kg žive vage	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od – 0,006 m² podne površine za svinje više od 30 do najviše 50 kg žive vage – 0,008 m² podne površine za svinje više od 50 do najviše 85 kg žive vage – 0,01m² podne površine za svinje više od 85 do najviše 110 kg žive vage – 0,015 m² podne površine za svinje više od 110 kg žive vage	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U ležištu postaviti 1 kg slame/stelje dnevno po životinji za svinje za tov do 60 kg težine ili najmanje 1,5 kg slame/stelje dnevno po životinji za svinje za tov iznad 60 kg težine ili osigurati jedan predmet za obogaćivanje (viseći objekti kao npr. prirodno uže, drveni predmeti, gumene cijevi, plastične/gumene lopte, plastični/gumeni predmeti i slično) na 10 životinja.	U ležištu nema propisanih kg slame/stelje dnevno po životinji ili jednog predmeta za obogaćivanje ležišta na 10 životinja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati pristup ispustu najmanje dva puta tjedno u trajanju od najmanje dva sata, pri čemu površina ispusta mora biti najmanje 0,55 m² po tovljeniku	Do 5 % manja površina ispusta od propisane	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Preko 5 % manja površina ispusta od propisane ili nije osiguran pristup ispustu najmanje dva puta tjedno u trajanju od najmanje dva sata	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

OPERACIJA Dobrobit životinja u peradarstvu – DŽP OPIS OBVEZA	OCJENA KRŠENJE OBVEZA PO KRITERIJU				
	VRSTE KRŠENJA OBVEZA	Umanjenje plaćanja za prvo kršenje obveze	Umanjenje plaćanja za prvo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za drugo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za treće i četvrto ponavljanje kršenja iste obveze
BROJLERI					
Tijekom prvih tjedan dana za jednodnevne piliće na područje za hranidbu postaviti papir za piliće (Chickpaper)	Nema postavljeni papir	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati u bilo kojem trenutku gustoću naseljenosti od najviše 30 ili 35,1* ili 37,8* kg mase brojlera/m² (* uz posebno odobrenje nadležnog tijela u skladu s Direktivom Vijeća 2002/43/EZ)	Gustoća naseljenosti je veća od 30 ili 35,1 ili 37,8 kg mase brojlera/ m² izražene kao godišnji prosjek	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

NESILICE					
Nesilicama je zabranjeno skraćivati kljunove	Nesilicama su skraćeni kljunovi	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati po nesilici najmanje 660 cm ² korisne površine u kavezu	Odstupanje do 6 cm ² korisne površine po nesilici u kavezu	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od 6 cm ² korisne površine po nesilici u kavezu	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati gustoću naseljenosti od najviše 8 nesilica po m ² korisne površine u kavezu	Gustoća naseljenosti veća od 8 nesilica po m ² korisne površine u kavezu	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
U kavezu osigurati jedno gnijezdo za najviše 6 nesilica ili treba osigurati 1 m ² površine gnijezda za najviše 118 nesilica	U jednom gnijezdu više od 6 nesilica ili na 1 m ² površine gnijezda više od 118 nesilica	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Po nesilici osigurati prečku dužine najmanje 20 cm	Po nesilici nije osigurana prečka dužine najmanje 20 cm	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
PURANI					
Tijekom prvih tjedan dana za jednodnevne puriće na područje za hranidbu postaviti papir za piliće (Chickpaper)	Nema postavljeni papir	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati gustoću naseljenosti od najviše 50 kg/m ² ili 23,5 kg/m ² za alternativni uzgoj	Gustoća naseljenosti veća od 50 kg/m ² ili 23,5 kg/m ² za alternativni uzgoj	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati ispust od najmanje 5m ² po puri	Do 5 % manja površina ispusta od propisane	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Preko 5 % manja površina ispusta od propisane	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

OPERACIJA Dobrobit životinja u gozarustvu – DŽK OPIS OBVEZA	OCJENA KRŠENJE OBVEZA PO KRITERIJU				
	VRSTE KRŠENJA OBVEZA	Umanjenje plaćanja za prvo kršenje obveze	Umanjenje plaćanja za prvo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za drugo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za treće i četvrto ponavljanje kršenja iste obveze
KOZE					
Izrada dnevnih, mjesečnih i godišnjih planova hranidbe na propisanom Obrascu. Suglasnost na plan hranidbe je dala Savjetodavna služba	Nema plana hranidbe ili plan hranidbe nema suglasnost Savjetodavne službe	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanje podne površine po životinji Koze – 1,32 m ² Jarčevi – 3,30 m ² Jarad – 0,55 m ²	Odstupanje do – 0,012 m ² podne površine za koze – 0,03 m ² podne površine za jarčeve – 0,005m ² podne površine za jarad	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje veće od – 0,012m ² podne površine za koze – 0,03 m ² podne površine za jarčeve – 0,005m ² podne površine za jarad	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Držanje životinja na ispaši najmanje 150 dana godišnje	Ispaša od 120 – 149 dana	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Ispaša manje od 120 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Provedba koprološke pretrage dva puta godišnje. Prvi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan nakon izlaska na pašu, a drugi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan prije završetka ispaše ili prije smještaja životinja u zatvorene prostore u zimskom periodu ili nakon završetka perioda napasivanja. Uzima se jedan uzorak na 20 životinja te treba postupiti u skladu s nalazom. Potrebno je izvršiti i pregled na papcima dva puta godišnje pri čemu je prvi pregled potrebno obaviti do 1. travnja, a drugi do 1. listopada u godini prijave i intervenciju na papcima (po potrebi)	Koprološka analiza nije obavljena u roku	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Napravljena samo jedna analiza ili nije uzet dovoljan broj uzoraka	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Nije napravljena analiza ili se nije postupilo u skladu s nalazom ili nisu tretirane sve životinje	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Pregled i intervencija na papcima nije obavljena u roku	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Nisu obavljena oba pregleda i intervencije na papcima (po potrebi)	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

Držanje životinja na ispustu tijekom cijele godine pri čemu je najmanja podna površina ispusta: Koze – 2,40 m ² Jarčevi – 6,00 m ²	Ispust od 300 – 364 dana	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Ispust manji od 300 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Do 5 % manja podna površina ispusta od propisane	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Preko 5 % manja podna površina ispusta od propisane ili nema ispusta	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

OPERACIJA Dobrobit životinja u ovčarstvu – DŽO OPIS OBVEZA	OCJENA KRŠENJE OBVEZA PO KRITERIJU				
	VRSTE KRŠENJA OBVEZA	Umanjenje plaćanja za prvo kršenje obveze	Umanjenje plaćanja za prvo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za drugo ponavljanja kršenja iste obveze	Umanjenje plaćanja za treće i četvrto ponavljanje kršenja iste obveze
OVCE					
Izrada dnevnih, mjesečnih i godišnjih planova hranidbe na propisanom Obrascu. Suglasnost na plan hranidbe je dala Savjetodavna služba	Nema plana hranidbe ili plan hranidbe nema suglasnost Savjetodavne službe	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Osigurati najmanje podne površine po životinji Ovce – 1,32 m ² Janjad – 0,55 m ² Ovnovi – 3,30 m ²	Odstupanje do – 0,012 m ² podne površine za ovce – 0,005 m ² podne površine za janjad – 0,03 m ² podne površine za ovnove	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 10 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Smanjenje plaćanja za 30 % za objekt (JIBG) u kojem je utvrđeno odstupanje	Nema plaćanja
	Odstupanje više od – 0,012 m ² podne površine za ovce – 0,005 m ² podne površine za janjad – 0,03 m ² podne površine za ovnove	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Držanje životinja na ispaši najmanje 150 dana godišnje	Ispaša od 120 – 149 dana	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Ispaša manje od 120 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

Provedba koprološke pretrage dva puta godišnje. Prvi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan nakon izlaska na pašu, a drugi uzorak se uzima u periodu 14 – 21 dan prije završetka ispaše ili prije smještaja životinja u zatvorene prostore u zimskom periodu ili nakon završetka perioda napasivanja. Uzima se jedan uzorak na 20 životinja te treba postupiti u skladu s nalazom. Potrebno je izvršiti i pregled na papcima dva puta godišnje pri čemu je prvi pregled potrebno obaviti do 1. travnja, a drugi do 1. listopada u godini prijave i intervenciju na papcima (po potrebi)	Koprološka analiza nije obavljena u roku	Plaćanje se smanjuje za 30 %	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Plaćanje se smanjuje za 90 %	Nema plaćanja
	Napravljena samo jedna analiza ili nije uzet dovoljan broj uzoraka	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Nije napravljena analiza ili se nije postupilo u skladu s nalazom ili nisu tretirane sve životinje	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Pregled i intervencija na papcima nije obavljena u roku	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Nisu obavljena oba pregleda i intervencije na papcima (po potrebi)	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
Držanje životinja na ispustu tijekom cijele godine pri čemu je najmanja podna površina ispusta: Ovce – 2,40 m² Ovnovi – 6,00 m²	Ispust od 300 – 364 dana	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Ispust manji od 300 dana	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Do 5 % manja podna površina ispusta od propisane	Plaćanje se smanjuje za 50 %	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja
	Preko 5 % manja podna površina ispusta od propisane ili nema ispusta	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja	Nema plaćanja

Izjava o odricanju od odgovornosti

Informacije u ovoj brošuri imaju za cilj pridonijeti boljem razumijevanju pravila i obveza korisnika za korištenje potpora kroz IAKS mjere ruralnog razvoja iz Strateškog plana Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2027.

Brošura je namijenjena isključivo kao alat za smjernice – samo tekst provedbenih pravilnika i zakona ima pravnu snagu.

Ova brošura ne stvara nikakva provediva prava ili obveze.

Budući da ova brošura odražava stanje u vrijeme izrade, treba ju smatrati “živim alatom” otvorenim za poboljšanje i njezin sadržaj može biti podložan izmjenama bez prethodne najave.

Europska unija

SUFINANCIRANO SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
EUROPSKI POLJOPRIVREDNI FOND ZA RURALNI RAZVOJ; EUROPA ULAŽE U RURALNA PODRUČJA
MJERA TEHNIČKA POMOĆ

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA